

Hytteguiden *for Kråkerøy* 2020

1. årgang

Utgitt av:

LIONS CLUB KRÅKERØY

Viktige telefoner:

Brann 110 • Politi 112 • Ambulanse 113

Legevakt 116117 • Taxi 02600

VELKOMMEN TIL VAKTAPOTEKET I FREDRIKSTAD

APOTEK 1 HELSEHUSET

Velkommen innom hos oss for gode råd og litt ekstra service til de som trenger det. Vi har åpent alle dager hele året.

VI TILBYR:

- + Kort ventetid når du henter ut resepten din
- + Stort utvalg av reseptfrie legemidler
- + Bredt sortiment av hygiene- og velværeprodukter
- + Alltid gode tilbud

Husk at du kan reservere varene dine på nett og hente hos oss innen en time!

Vår kunnskap - din trygghet

Apotek 1 Helsehuset Fredrikstad Jens Wilhelmsensgate 1. Tlf: 69 00 24 00

Åpningstider: mandag-fredag: 08.30-19 og lørdag: 10-17, søndag: 17-19

INNHold

Kjære alle som ferierer på hytte på Kråkerøy	5
Kjære sommergjest, velkommen til Fredrikstad og Kråkerøy	7
Informasjon om Lions Club Kråkerøy	8
Grasrotaandelen	13
Lions Club Kråkerøy støtter humanitært arbeid.	
Vi støtter også kultur og miljø	14
Isegran – En perle i Fredrikstad.....	16
Øst Politidistrikt informerer	22
Ferdsl på sjøen – lover og regler	24
Sjømerkesystemet	25
Da maktkampen om landet stod på Isegran	26
Tordenskiold på våre kanter	28
Båtbygger Bjarne Aas	33
Et praktstykke av en båt	34
Snekkelosene	36
Steinbruddet på Råholmen	40
«Kråkerøymarka» for turer og rekreasjon	
– Kråkerøy har mye fin natur å by på	42
Kjør kollektivt – bruke tog og buss	47
Vind og vær langs kysten	48
Sudoku oppgaver	50
Lions Sommerkryssord	51
Hytterenovasjon – kildesortering	52
Returpunkt glass- og metallemballasje	53
Vannrestriksjoner i Fredrikstad om sommeren	54
Parkering	55
Kart over kommunale avfallsstasjoner i Kråkerøy-skjærgården	56
Kråkerøy Kirke	58
Løsning Kryssord	60
Løsning Sudoku	60
Oversikt over annonsørene	61

Forsidefoto: Ekkehard Pfestorf

BESTILL PÅ NETT OG HENT
FRAKTFRITT I BUTIKK!

WWW.SPORTMANN.NO

ADIDAS
ARKK
ASFVLT
BIRKENSTOCK
BLEND
BJÖRN BORG
DIDRIKSONS
FILA
HELLY HANSEN
HUMMEL
JDY
KAFFE
KARI TRAA
KASTEL
LEVI'S
LACOSTE
NOISY MAY
PUMA
REDHILL
SUPERDRY
SOLID
ONLY & SONS
SWIX
TWENTY FOUR
TOMMY HILFGER
ULVANG
U.S. POLO
UMBRO
VIKING

Finse anorakk
699
Ordinær 1399

**SPORT
mann**

Merkevarer til en klart bedre nettpri!

DIKEVEIEN 35
Man-fre: 10:00 - 18:00
Lør: (10:00 - 16:00)
TLF: 69 39 85 39

Kjære alle som ferierer på hytte på Kråkerøy!

Lions Club Kråkerøy har i år laget «Hytteguiden for Kråkerøy». I guiden har vi samlet mye stoff og informasjon som vi tror kan være til nytt og glede for hytteeierne på Kråkerøy, men kanskje også for andre som ferdes langs Kråkerøys skjærgård. Dette er den første utgaven og vi har som målsetning å gi ut en ny utgave hvert år.

Lions Club Kråkerøy har gjennom mer enn 30 år hatt nær kontakt med hytteeiere på Kråkerøy gjennom sin hytteservice, hvor vi fra oktober til påske etter avtale med hytteeier, har tilsyn med hytta en gang hver 14. dag.

For å drive sitt arbeid er klubben avhengig av midler, og for Lions Club Kråkerøy er det vi får inn fra hytteinspeksjoner en svært viktig inntektskilde.

Hvis du som hytteeier ønsker å melde deg på vår hytteinspeksjon, og gi et bidrag til Lions, er det en påmeldingsblankett helt bak i denne guiden.

I det redaksjonelle stoffet har vi prøvd å få fram historier fra Kråkerøy og nærområdet med ulike temaer, og fra forskjellige tidsperioder. Det er mye interessant som er skrevet om Kråkerøy og vi håper at ved å ta med slike historier, vil dere bli bedre kjent med øya, – hvordan var det før og hvorfor er det slik i dag. Vi har tatt med en del informasjon, bl.a. fra Fredrikstad kommune og politiet, slik at hytteguiden vil også kunne fungere som et «oppslagsverk» hvor du finner nyttig stoff samlet.

Lions International, som Lions Club Kråkerøy er en del av, er verdens største humanitære organisasjon og humanitært arbeid drives over store deler av verden. Men fundamentet i organisasjonen er de lokale klubbene med sine aktiviteter i nærområdet.

Vi håper at «Hytteguiden for Kråkerøy» som vi vil dele ut gratis til alle 840 hyttene på Kråkerøy, også skal kunne bli en inntektskilde for vårt humanitære arbeid. Vi takker de som støtter oss ved å annonsere i hytteguiden, og oppfordrer alle lesere av hytteguiden til å benytte seg av våre annonsørers tjenester!

Vi ønsker alle hytteeiere, og andre som leser «Hytteguiden for Kråkerøy» en riktig god Kråkerøy-sommer i 2020.

Rolf Magnussen
President Lions Club Kråkerøy

PEUGEOT
MOTION & EMOTION

Mercedes-Benz

Bertel O. Steen

Fredrikstad

KJØP BIL TRYGT HOS OSS

Ytre Langøya – 1679 Kråkerøy
Tlf. 90 91 05 99 – E-post: post@roarkristoffersen.no
www.roarkristoffersen.no

Vi utfører alt innen:
Peiser/pirper • Fasadearbeid/puss • Flislegging
Totalrenovering av bad • Granitt/Skiferlegging

Kjære sommergjest, velkommen til Fredrikstad og Kråkerøy!

Det har vært en vinter og vår utenom det vanlige. 2020 var året da koronaviruset spredte seg til alle verdens land. I mangel av effektive medisiner, iverksatte myndighetene en rekke tiltak for å redusere kontakten mellom smittede og friske. Ettersom viruset smitter både før man har fått symptomer, samt at en del som er smittet ikke får symptomer, men fortsatt smitter, har tiltakene rammet bredt. Skoler og barnehager har blitt stengt, kulturtilbud, trening og organisert idrett likeså. I skrivende stund, 31. mars 2020, er det også forbud mot å overnatte på fritidseiendom utenfor egen bostedskommune. I Fredrikstad krysser vi fingrene for at smittesituasjonen er under kontroll, og at det er lempet på dette og andre forbud når sommeren er her.

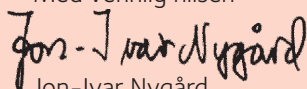
Og når sommeren nå er her, ja da er Kråkerøy et godt valg. Fra naturens side ligger det meste til rette for å tilbringe både late og opplevelsesrike dager ved Oslofjorden. Statistikken viser at sjansen for å oppleve regnværsdager er mindre her enn andre steder. Faktisk ligger været i området helt i Norgestoppen hva angår antall soltimer pr år. Dermed passer det også bra at vi på Kråkerøy finner en fin skjærgård med mange holmer til fri disposisjon, med lune vikene og glattsjurte svaberg.

Vil man å bevege seg ut av «hytteboblen» og ønsker nye impulser, er Fredrikstad by en liten buss-, sykkel-, eller kjøretur unna. Her finner man et yrende folkeliv og butikker og cafeer for enhver smak. Langs bryggepromenaden kryr det av restauranter og utesteder.

I 2017 ble Fredrikstad kåret til Norges mest attraktive by, det betyr imidlertid ikke at vi anser oss som ferdig utviklet. Vi ser ingen grunn til å redusere farten på den gode byutviklingen. I løpet av få år har parkeringsplasser blitt gjort om til torg, byen blir grønnere og nye bydeler vokser fram. Dersom du er sulten på kulturelt påfyll kan vi tilby et populært bibliotek, en kino som flere ganger er blitt kåret til landets beste, Østfold kunstnersenter og selvfølgelig våre kjente teater- og revyscener. I sommerhalvåret har vi flere festivaler i byen; Glommafestivalen, Idyllfestivalen og Månefestivalen er bare noen, og du er hjertelig velkommen til å bli med!

Når vi snakker om ting å se og besøke i Fredrikstad er Gamlebyen med Kongsten fort og Isegran de desiderte høydepunktene. Som en av Nordens best bevarte festningsbyer, med en rik historie og et yrende folkeliv er det ikke rart at over 500.000 besøkere Gamlebyen over sommermånedene hvert år. Her kan vi friste med gallerier, atelier, interiørdesign, små og spennende butikker og hyggelige restauranter og kafeer. At byen er spesiell, får vi stadig bekreftet. Et eksempel var da The Huffington Post nevnte Gamlebyen som en av ti grunner til at Norge var verdens beste land å bo i. I Fredrikstad har vi mye å tilby, nettopp det tror jeg er mye av grunnen til at vi er Norges største kysthyttekommune. Med det vil jeg få ønske dere alle en riktig god sommer på Kråkerøy og i Fredrikstad i 2020. Håper vi sees igjen til neste år!

Med vennlig hilsen

Jon-Ivar Nygård
ordfører

Informasjon om Lions Club Kråkerøy

Lions Club Kråkerøy er medlem av Lions International, en frivillig humanitær organisasjon med 1,4 millioner medlemmer i over 100 land. I Norge er det over 10.000 medlemmer.

Vi liker å kalle oss "Gode venner som hjelper andre". Et medlemsskap i Lions innebærer et aktivt engasjement for å hjelpe andre. Det skal gi mulighet til personlig utvikling og inspirasjon. Lions er politisk og religiøst nøytrale, og har et felles verdigrunnlag og felles mål.

For oss er det viktig at innsamlede penger går til hjelpearbeid og ikke til administrasjon. Utgifter til drift av klubb og organisasjonen dekkes av medlemskontingenten.

Vi i Lions Club Kråkerøy er en gjeng engasjerte kvinner og menn som ønsker å gi noe av oss selv til lokalsamfunnet, og til viktige nasjonale og internasjonale formål. Lojalitet, ærlighet og vennskap er viktig, men mest av alt handler det om å være et medmenneske for hverandre, og i samfunnet!

Et motto for oss er «Vi ønsker å stå til tjeneste»

**Ønsker du å støtte oss, eller kanskje du ønsker
å bli medlem hos oss eller en Lions klubb der du bor?**

Ta gjerne kontakt med en av våre medlemmer, eller se på Facebook og våre web-sider.

Lions Norge:	https://www.lions.no/
Facebook:	Lions Club Kråkerøy
Hjemmeside:	http://www.lions.no/club/show/Kråkerøy/388
E-post:	einar.oien@hotmail.com

LITT OM KLUBBEN

Lions Club Kråkerøy er en åpen klubb (ikke losje) som ønsker å tiltrekke seg samfunnsbevisste og engasjerte mennesker som kan gi noe av sin tid til dette viktige arbeidet. Noen fakta om klubben:

- Ble etablert 17.april 1973
- Ca. 30 aktive kvinner og menn
- Kontingent kr 1200,- som går til sentrale kontingenter og drift av klubbmøter
- Møte andre tirsdag i måneden på klubbhuset til Kråkerøy Idrettslag
- 10 klubbmøter i året (ikke juli og august). Et typisk klubbmøte:
 - Formell del hvor klubbsaker blir behandlet
 - Underholding: Ofte med ekstern foredragsholder om et interessant tema, kulturinnslag eller et eksternt bedriftsbesøk
- Uformell del med bespisning og sosialt samvær.

VIKTIGE MÅL FOR KLUBBEN:

- Medlemskap innebærer et aktivt engasjement til hjelp for andre
- Lions skal være åpen for alle samfunnsbevisste mennesker.
- Å utvikle klubbens indre liv for medlemmenes trivsel, og at klubben også skal være attraktiv og tiltrekke seg nye medlemmer
- Gi mulighet til personlig utvikling og inspirasjon i et miljø preget av vennskap og godt kameratskap.

INNTEKTER

HYTTEINSPEKSJON ER KLUBBENS VIKTIGSTE INNTEKTSKILDE

VI TRENGER INNTEKTER FOR Å KUNNE BIDRA!

AKTIVITETER SOM GIR OSS INNTEKTER:

- Inspeksjon av hytter (ca. 230) på Kråkerøy/Kjøkøy i vinterhalvåret
- Lions julelotteri (sammen med øvrige Lions klubber i distriktet)
- Årlig landsomfattende tulipanaksjon til støtte for arbeid mot narkotika
- Røde Fjær innsamlingsaksjon
- Grasrotandelen.

Viktig - Alle innsamlede midler går uavkortet til våre formål!

LIONS CLUB KRÅKERØY GIR STØTTE TIL MANGE ULIKE FORMÅL

På Kråkerøy har vi gjennom mange år støttet ulike lag og foreninger:

- Støtte til Kråkerøy Idrettslag og andre idrettslag i deres arbeid for ungdom
- Tilbudt skolene å delta på First Lego League, tegnekonkurranser, «MITT VALG», et Lions program for utvikling av et godt læringsmiljø i skolen
Mitt Valg benyttes både i barnehager og i grunnskolen
- Hatt tilsyn med 230 hytter i vinterhalvåret når hyttene er lite besøkt
- Gitt støtte til annet ungdomsarbeid og lag og foreninger på Kråkerøy
- Satt opp krakker og sitte/spiseplasser på mange utkikksteder på Kråkerøy.

Internasjonalt gjennom mange år:

- Bygget flere skolehus på ungdomsskole i Zimbabwe i samarbeid med Chivi Foundation, Fredrikstad. (Totalt ca 900-1100 barn på skolene)
- Boret etter vann og investert og installert i maismølle på barneskolen i Zimbabwe
- Gitt støtte til vanntanker og vanntanker og skolemateriell i Tumaini, Malawi
- Driftsstøtte til helsesenter i Malawi
- Bidratt ved katastrofer i ulike deler av verden gjennom Lions Int. katastrofefond.

SEILSKUTA NAJADEN

Et eksempel på et helt annen type prosjekt er samarbeider vi har med seilskuten Najaden på Isegran. Her vi vi støtte til en aktivitet de har med å gi omvisning på skuta for skoleklasser, og gi informasjon om sjøliv og sjøvevt.

VI PRIORITERER MILJØET

Ødeleggelse av miljøet kan kanskje bli en av de store truslene for livet på jorda og vi i Lions ønsker gjøre en innsats for et bedre miljø.

Vårt bidrag er en årlig strandryddedag. Vi gjennomførte den i 2018 og 2019 det ble en suksess takket være stor innsats fra lokale hjelpere. Pga. coronoa-situasjonen måtte den avlyses i 2020.

Vi samarbeider nært med Kystlotteriet og Fredrikstad kommune som bidrar med materiell til ryddingen og kommunene henter inn alt avfallet som er samlet sammen.

FRA RYDDEDAGEN I 2018

Vi ryddet på Randholmen og Tjeldholmen. I tillegg til klubbens medlemmer var det med barn og voksne fra Rød skole og Kråkerøy Idrettslag, - ca. 140 personer deltok.

Resultatet ble 64 sekker med diverseplastavfall, - nesten 400 kg!

FRA RYDDEDAGEN I 2019

I ryddeaksjonen i 2019 var i hovedsak medlemmene fra klubben som deltok. Ryddingen denne dagen foregikk i strandkanten ved Treskjær ut mot Vesterelva.

Resultatet ble 40 sekker med plastavfall, - ca. 300 kg!

Vil du
gjøre en
forskjell i ditt
lokalsamfunn!

LIONS CLUB KRÅKERØY

STØTT OSS MED DIN GRASROTANDEL!

Grasrotandelen gir deg som spiller mulighet til å bestemme hvem som skal motta noe av overskuddet til Norsk Tipping. Hver gang du spiller kan du velge å støtte det laget eller foreningen du mener fortjener det mest.

Vi oppfordrer deg til å støtte oss i LIONS CLUB KRÅKERØY.

32774984233779

Du kan bli grasrotgiver på en av følgende måter:

- Hos kommisjonæren
- Mobilspill
- Norsk Tipping sine nettsider
- SMS, send Grasrotandelen 984233779 til 60000

Lions Club Kråkerøy støtter humanitært arbeid. Vi støtter også kultur og miljø

Klubben gir med innsamlede midler støtte til humanitært arbeid lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Aktiviteter som drives blant barn og unge er høyt prioritert, slik at også kulturformål (f.eks. korps) og idrett blir støttet. Etter hvert som oppmerksomme rundt miljø har blitt større, og miljøproblemer kan få av betydning for mennesker og natur, har også i Lions blitt et økende miljøengasjement.

Årlig gir Lions Club Kråkerøy nå 130.000 – 180.000 kroner til de ulike områdene, og fra oppstarten av klubben i 1973 til i dag er det gitt nesten 4 millioner kroner. Justert for kroneverdi er selvfølgelig beløpet mye større. De fleste bidragene deles ut på bakgrunn av søknader som kommer til klubben direkte, men det gis også bidrag til prosjekter og formål som initieres på sone nivå (lokale Lions-klubber i Fredrikstad – Hvaler), eller på distrikts nivå (klubber i Østfold – Akershus) eller på nasjonalt nivå, dv. Alle Lions klubbene i Norge.

I Lions er det et klart skille mellom klubbens drift og midler som samles inn til humanitært arbeid. Alle innsamlede midler går uavkortet videre til de formål som blir støttet. Medlemskontingenten, for tiden på 1200 kroner/år, dekker driften av klubben, samt kontingent til Lions Norge og Lions Club International.

Vi i Lions Club Kråkerøy er på konstant utkikk etter nye muligheter for å få inn midler for det er mange som trenger støtte, - derfor:

Ved å støtte noen av klubbens inntektsgivende arbeid, f.eks. å bli med på vår hytteservice eller gi oss grasrotandelen fra spill hos Norsk Tipping, støtter du Lions humanitære arbeid!

Ved å støtte våre annonsører i denne hytteguiden, støtter du også Lions humanitære arbeid!

I Lions-året 2018/2019 ble til sammen gitt 138 000 kr som ble delt ut til lokale, nasjonale og internasjonal prosjekter som vist i tabellen.

Prosjekter og aktiviteter som fikk støtte i Lions-året 2018/19

Kroner bevilget

Lokale prosjekter:	78 600
Ungdomsstipend	10 000
Kråkerøy Idrettslag	15 000
Autismeforening Østfold	2 000
Najaden (spre maritim kunnskap blant barn og unge)	20 000
Støtte til Frivillighetssentralen	2 000
First Lego League	600
Div. mindre bidrag/støtte	6000
Trolldalen IF	10 000
Strandrydding	5 000
Forskjellige mindre og uspesifiserte prosjekter	8000
 Nasjonale prosjekter:	 21 100
Camp Fjalir	1 500
Ridderrennet	2 000
Lions Julecup	500
Helsesportsuka Tana	2 500
Lions ungdomskonto	1 200
Lions førerhundskole	3 000
Lions ungdomsleir i Norge	2400
Narko fond, tulipanaksjon	8 000
 Internasjonale prosjekter:	 38 400
SOS barnebyer	3 600
Lions katastrofeberedskap	2 400
Lions øyehelseprosjekter	4 800
Aid in meeting	1 500
Støtte til skole i Zambia	3 100
Støtte til Tumaini vanntanker/skolemateriell	20 000
Driftsstøtte til helsesenter i Malawi	2 000
Friends of Lilongwe	1 000

ISEGRAN

– EN PERLE I FREDRIKSTAD

Av: Anne Sagberg

Hvorfor ikke legge inn en tur til Isegran når man ferierer på Kråkerøy? Om ikke turen blir så lang i utstrekning kan man alle fall komme langt tilbake i tid, helt tilbake til 1200-tallet og norsk riddertid.

Alle bilder i denne artikkelen er hentet fra boka "Isegran – En perle i Fredrikstad" av Anne Sagberg som ble gitt ut av Vaid Forlag i 2017.

Foto: Torunn Hovden

Et originalt navn

En gang på 1500-tallet satt islendingen Gottskalk og skrev av gamle dokumenter. Det var annaler, eller årbøker som vi ville sagt, og de besto av nedtegnelser av viktige historiske hendelser. Her var det han støtte på navnet ISGRANA. Navnet var satt i forbindelse med et stort slag, der hertug Håkon (senere kong Håkon V.) nedkjempet jarl Alv Erlingsson (kanskje bedre kjent som Mindre Alv). Så vidt vi vet opptrer ikke Isegran som stedsnavn noe annet sted i verden. Hva ordet kommer av er det heller ingen som vet med sikkerhet, men det finnes flere teorier.

Isegranøya i Fredrikstad framstår i dag som en kombinasjon av kulturminner og små naturidyller. Slik har det ikke alltid vært. Det har vært tider med forfall og forsøpling, men fra 1970-tallet har øya vært fri og ønsket hvermannsen velkommen. Du kan finne deg en benk, en plen, et svaberg eller en strand. Uansett har du orkesterplass til livet på elva. Og nettopp plasseringen av øya er det nok som først slår en som særegent og spennende. Plassert midt i Glommas utløp, med interessante omgivelser på alle kanter; Gamlebyen, Vaterland, Fredrikstadbrua, Cicignon. Øya er som en travel rundkjøring der skip og båter i alle slags størrelser og alle slags oppdrag travler forbi. Himmels skiftende lys skaper reflekser i vannet som strømmer forbi, og forandrer stadig scenebildet.

Naturidyllene på øya er mange. Små bukter og strender, svaberg, orelunder og sivkanter, plener og enger. Svaner, ender og måker tar gjerne imot en matbit. Flokker av sothøns gresser, og på et skjær står skarven med vingene utbredt og tørker fjærdrakten. Støren hekker i hule stammer og er du heldig kan du få øye på dvergspetten.

”Isegran er en øy lagt til rette for historie og idyll.”

-Ordene tilhører arkeolog og statsstipendiat Erling Johansen. Gjennom etableringen av Universitetet i Oslos Arkeologisk feltstasjon på øya i 1972 og virksomheten der i hele stasjonens levetid, var Johansen kanskje den viktigste bidragsyteren til at den nedslitte øya kom på fote igjen, og at den i dag framstår som en perle. I de 30 årene stasjonen holdt til på øya ble bygningene satt i stand, vannhjulet satt opp, festningstårnet gjenreist og den vakre renessansehagen ved Hovedhuset på ute på odden etablert.

Isegran er bare drøye 70 mål stor, men har en betydning større enn dens lille areal skulle tilsi. Det er ikke en øy som gjennom en eneste stor hendelse kan ha betydning for vår nasjonale selvforståelse. Det er heller summen av alle de hendelser som har skjedd på denne bitte lille øya, som gjør den interessant i fortellingen om oss, både i et lokalt og et nasjonalt perspektiv.

Den mangefasetterte historien strekker seg fra 1200-tallet og fram til moderne tid, og knytter an til store navn i norsk historie. Mange av de hendelser som har funnet sted her på øya handlet om ufred og krig. Men historien inneholder også fredelige elementer, som mølledrift, prambygging, trelasthandel, rosport, lystbåtproduksjon, vitenskapsformidling, museums-drift, og fra de par siste tiårene arbeidet med å ivareta historiske båter.

En ridders fall

På siste halvdel av 1200-tallet sies det at Alv Erlingsson hadde en borg på Isegran. Alv var i den perioden kanskje Norges nest mektigste mann, betingelsesløst lojal til kongemakten og en nådeløs hærfører. Han var sysselmann i Borg og dermed besitter av store eiendommer i den sør-østre delen

Foto: Stiftelsen DS Hvaler

Foto: Ekkehard Pfestorf

av landet. Som takk for sin innsats for kongen ble han også beæret med jarle-tittel. Høyere kunne en ikke- kongelig nå. De politiske omstendighetene gjorde etter hvert at han falt i unåde. Kongens bror, Hertug Håkon gikk til krig mot Alv, og slaget som fulgte var det slaget som ga gjenlyd i sagaen, og som ble videreformidlet av den islandske historieskriveren. Alv endte sitt liv på den mest tragiske måte. På flukt til asyl hos den engelske kongen ble han tatt og henrettet på steile og hjul.

Krigerske svensker

Den sør-østlige delen av Norge har gjennom århundrer vært plaget av svenske konger med stormaktsambisjoner. I 1567 stakk svenskene Sarpsborg by i brann. Det var tryggere å gjenoppbygge byen lengre ned mot Glommas utløp. Den dansk-norske kong Fredrik II ga navn til den nye byen. Hundre år senere ble en ny krig avsluttet, og svenskene fikk Bohuslän. Dermed rykket svenskegrensa nærmere, og situasjonen ble så truende at det ble anlagt festning i Fredrikstad. Denne festningen ble utstyrt med en rekke utenverk, Isegran fort er ett av dem. Etter en tid ble et steintårn reist, og foran den store festningsmuren på fortet ble det anlagt en *tørr grav* og et *glasi*. Begge elementene var ment å gjøre det lettere å skyte ned soldater som kunne forsøke å storme fortet. Disse festningselementene er i dag av stor historisk verdi. Og i vår fredelige tid benyttes gress-sletta og bakkene som tumleplass for store og små.

Foto: Øivind Andersen

Tordenskiold

Under den store nordiske krig (1710-20) var vår store sjøhelt Tordenskiold aktiv i farvannene mellom Danmark og Norge. Han hadde en Skjærgårdsflåte liggende ved Isegran også. Etter seieren i Dynekilen tok han flere av skipene han erobret inn til havn i Fredrikstad og Isegran. Tordenskiold handlet også mat og drikke til mannskapet sitt gjennom mølleren på Isegran. Og etter nederlaget ved Strömstad, vet vi at han sendte sine sårede til lasarett i Fredrikstad og antakelig gravla døde på garnisonskirkegården på Isegran. Et gravminne i form av en stein med inskripsjon finnes foran den store orelundene like ved inngangen til øya.

Renessansehagen

Anno-serien, som mange antakelig husker, la en av sine innspillinger til Isegran, anno 1721. Den gamle hovedbygningen på Isegranodden ble et viktig sted i denne historien. Huset ble i virkeligheten bygget i 1740, og tegninger viser at det hørte en vakkert anlagt hage med lysthus og locum til dette anlegget. Hagen er nå reetablert og holdes i stand av en gjeng frivillige som ønsker å ta vare på denne kulturskatten. I hagen er det planter som var vanlige i en 1700-tallshage; vakre pryddplanter og viktige medisinsplanter, valgt ut fra hvilken evne de har til å passe i vårt barske klima.

Isegran fra 1900-tallet

De fleste bygningene på Isegran ble satt opp i 1909. I forbindelse med løsrivelsen fra unionen med Sverige hadde situasjonen mellom oss og svenskene igjen vært spent. Norge hadde bygget opp et mineforsvar som skulle beskytte hovedstaden og noen andre viktige byer. Fredrikstad inngikk i dette forsvaret og fra 1909 var viktige deler av det lagt til Isegran. Begge Glommas elveløp var dekket med bunnminer i et intrikat system. Minemagasin, kabelmagasin, båthus og noen flere bygg var en del av dette systemet. Mineforsvaret ble avviklet i 1936.

Samme år tok den berømte lystbåtkonstruktør, Bjarne Aas, i bruk de tomme byggene, og her ble de flotte trebåtene i teak og mahogny bygget, både motorbåter og seilbåter. Av seilbåter var det ”regelbåter” av ulik størrelse og de berømte IOD-seilbåtene.

På tangen, der de små båthusene ligger i dag, hadde Fredriksstad Roklub sitt klubblokale fra 1916 til det brant ned i 1936. Klubben er en av de eldste roklubbene i Norge. De hadde hentet inspirasjon fra Cambridge-roerne på Themsen og valgte lyseblått som klubbfarge. I 1935 fikk kvinnene kjempet gjennom sin egen avdeling i klubben, og den fostret mange regattastjerner.

I dag er miljøet utenfor festningsanlegget og odden i nord preget av stor maritim aktivitet. Her restaureres og repareres historiske båter, og havnevesenet leier ut båtplasser til småbåter og skøyter som er i bruk som fritidsbåter. Tar du en runde på denne delen av øya kan du beundre mange vakre og interessante fartøy. Noen av dem har hørt til her i byen eller nærområdet, andre kommer mer langveis fra.

God tur!

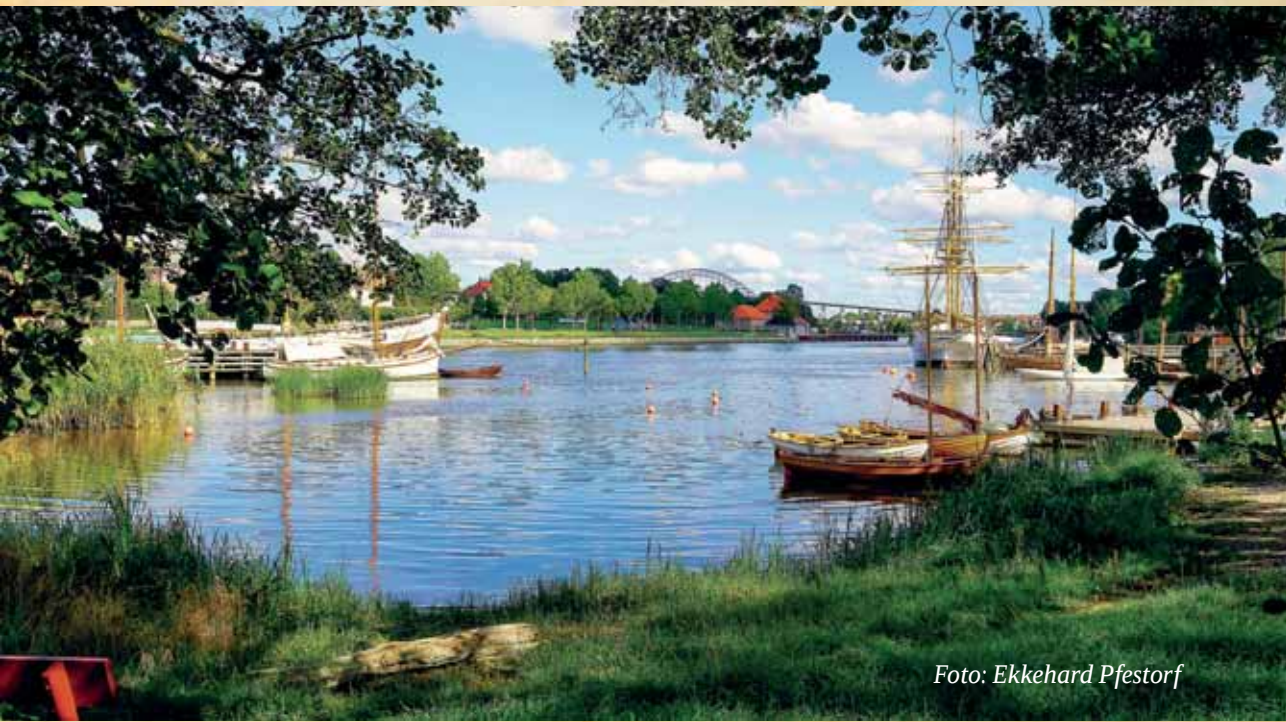

Foto: Ekkehard Pfestorf

Øst Politidistrikt informerer

Politistasjonssjef ved Fredrikstad politistasjon, Ivar Prestbakken.

Ny politibåt med base i Fredrikstad

I sommer blir den nye politibåten å se i skjærgården rundt Fredrikstad. Båten bidrar til å styrke politiets beredskap til sjøs.

Politibåten har hjemmehavn i Nøkledypet på Kråkerøy, men er en ressurs for hele Øst politidistrikt.

Politistasjonssjef i Fredrikstad, Ivar Prestbakken, er glad for at Øst politidistrikt har fått på plass en ny patruljebåt.

– Vi har ansvaret for et av de mest trafikkerte kystområdene i landet, og det innebærer at vi må sikre en forsvarlig politiberedskap til sjøs. Den nye politibåten bidrar til å skape trygghet for lokalbefolkningen og turister som ferdes på sjøen, sier Prestbakken.

Båten er den mest moderne patruljebåten i Norge, og i motsetning til den gamle politibåten kan den brukes hele året til alle typer politioppdrag. På sommeren er fritidstrafikken i området betydelig, og politiet har mange oppdrag knyttet til trafikk på sjøen.

– Både som ivrig bruker av sjøen i seilbåt og som lensmann i Hvaler har jeg sett viktigheten av politiets tilstedeværelse i våre kystområder, forteller Prestbakken.

Den nye politibåten ble overlevert til Øst politidistrikt i januar.

Ny politistasjonssjef

Han begynte som politistasjonssjef ved Fredrikstad politistasjon i mars. Den nye stasjonssjefen har tidligere vært seksjonsleder for etterforskning i Fredrikstad, lensmann på Hvaler og fungerende stasjonssjef i Fredrikstad. De to siste årene har han tilbrakt som politistasjonssjef i Follo, før han nå har vendt tilbake til gamle trakter.

– Jeg gleder meg til å begynne å jobbe i hjembyen igjen. Jeg ser frem til å samhandle med Hvaler og Fredrikstad kommuner, nye kolleger og å fortsette arbeidet med å videreutvikle tjenestetilbudet i tråd med intensjonene i politireformen, sier Prestbakken.

Kontakt med Øst politidistrikt

Vestveien 16, 1423 Ski, Postboks 3390, 1402 Ski

Telefon 02800 (ev. 64993000) • E-post post.ost@politiet.no

Hjemmeside <https://www.politiet.no/om/organisasjonen/politidistrikter/ost/>

Med snorklipp døper politimester Ida Melbo Øystese den nye politibåten "Fred". Båtførerne Morten Lie Wold (venstre) og Jonas Rørberg bistår.

Ferdsel på sjøen – lover og regler

Båt og hytteliv hører sammen og det er nok ikke mange som har hytte langs kysten, som ikke eier eller disponerer en båt. Men det å ferdes i båt er også forbundet med ansvar og også en viss risiko og dessverre skjer det også hvert år flere ulykker med fritidsbåter. Vi har her tatt med en del ting som både er nødvendig å kjenne til, når man ferdes i båt ute i skjærgården.

Myndighetene har etablert en del regler for eiere og førere av fritidsbåter. For fritidsbåter som er kortere enn 15 meter, har motor med mer enn 10 HK, og hastighet mer enn 10 knop er minstealder for båtfører 16 år.

For å føre fritidsbåt som er over 8 meter, eller har motor med effekt over 25 HK, må man ha båtførerbevis. Dette gjelder for alle som er født etter 1. januar 1980, men de som er født før denne datoen bør også avlegge båtførerprøve for å bidra til trygghet og sikkerhet for alle som ferdes til sjøs.

Det er ingen generelle regler om hastigheter til sjøs, men det settes hastighetsbegrensninger lokalt som skal følges. I vårt område er det i første rekke satt hastighetsbegrensninger i Østerelva, Vesterelva og i Kjøkøysundet, som er merket med skilter på land. Det er også satt 5 knop som maksimum hastighet i Enhuskilen. Det er også viktig å være klar over at det er flere steder med fartsbegrensninger i Ytre Hvaler nasjonalpark. For mer informasjon vises til «Sjøkart nr. 1, Hvaler kommune, Østfold».

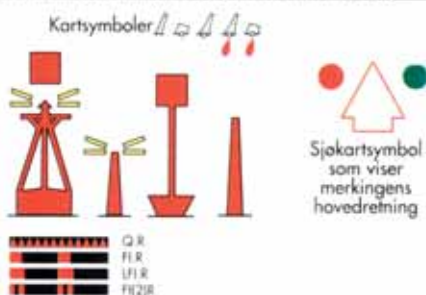
Det å drikke alkohol og føre båt er selvfølgelig ikke å anbefale. Promillegrense for båtførere er maksimalt 0,8 for båter under 15 meter og for større båter er promillegrensen på 0,2. Siden vi bor så nærme Sverige, er det vært å merke seg at her er promillegrense 0,2 for båter på mer enn 10 meter, eller som kan gå fortere enn 15 knop.

Tyveri av båten er det dessverre flere som har opplevd. Man kommer fram til hytta og ser fram til en tur med båten, og så er den stjålet! I tillegg til solid kjetting og hengelås, så kan det være fornuftig å merke båt og motor med en FG-godkjent sikkerhetsmerking. Å registrere båten i båtregisteret er også anbefalt.

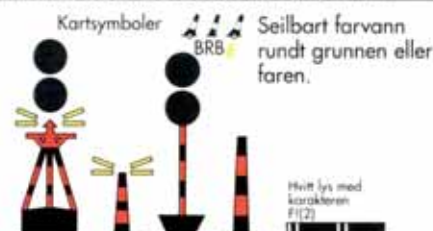
Våren er hekketid for fugler og det er viktig at både fastboende og tilreisende tar hensyn til dette når man ferdes i skjærgården. Å ta hensyn gjelder generelt over alt hvor fugler hekker, for eksempel ikke la hunden løpe fritt, men i fuglereservatene er det særskilt viktig. Her er det forbud mot ilandstigning på holmer som ligger innenfor reservatene, fra 15. april til 15. juli. Det er mange reservatområder i Fredrikstad – Hvaler skjærgården og for hyttefolk på Kråkerøy kan det være verdt å merke seg Mule – Stangeskjær reservatet.

S J Ø M E R K E S Y S T E M E T

SIDEAVMERKING (Lateralmerker)

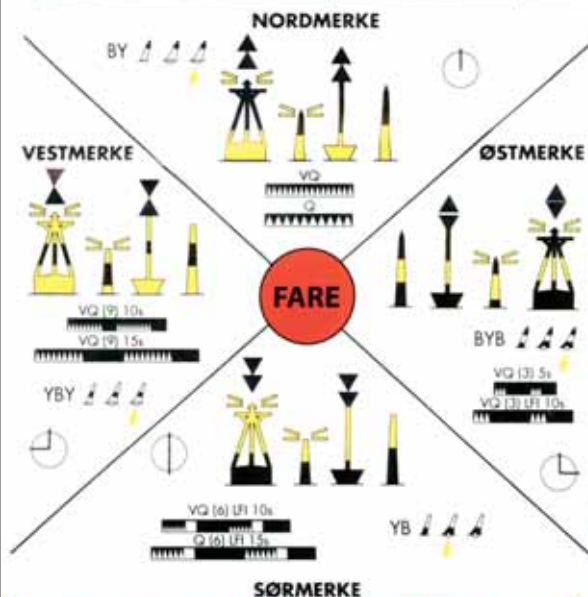
FRITTLIGGENDE GRUNNER/FARER

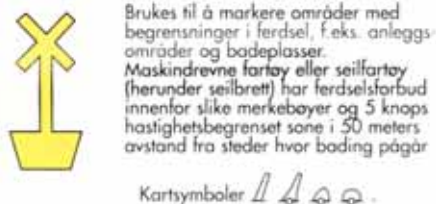
SENTERLEDSMERKER

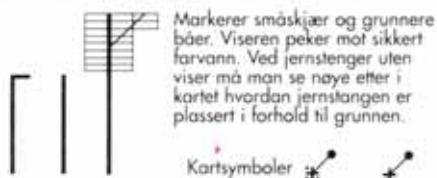
KOMPASSAVMERKING (Kardinalmerker)

SPESEMERKER

JERNSTENGER

Q = ca 60 blink pr. minutt
VQ = ca 120 blink pr. minutt
UQ = ca 240 blink pr. minutt

FEIL VED SjøMERKER ELLER FYRLYKTER MELDES TIL:
NASJONAL KOORDINATOR FOR NAVIGASJONSVARSLER
Tlf: 22 42 23 31 hele døgnet
Telefaks: 22 41 04 91 hele døgnet
E-post: navco@kystverket.no

INTERNASJONALE FORKORTELSER AV FARGER

R	Red	Rød	EKSEMPEL: BYB = Sort-Gul-Sort
G	Green	Grønn	
W	White	Hvit	
Y	Yellow	Gul	
B	Black	Sort	

Da maktkampen om landet stod på Isegran

Tekst og foto: Lars Ole Klavestad

Tårnplattingen på Isegran ble oppført i 1674-1742 og restaurert på 1980-tallet. Det runde byggverket i granitt kan ha fått sin plassering på det samme stedet hvor Mindre Alv hadde sin lille borg i middelalderen. Foto: Lars Ole Klavestad.

For over 700 år siden ble den lille øya Isegran ved utløpet av Glomma erobret av Alv Erlingsson. På den tiden var det middelalder og «Mindre Alv», som var hans kallenavn, var blitt utnevnt til jarl og kongens sysselmann i Borgarsyssel. Dette middelalderske forvaltningsområdet hadde sitt sete i Borg, 13 kilometer lenger opp i elva.

På en liten fjellkulle på østsiden av Isegran bygde han sannsynligvis en liten borg som han brukte som støttepunkt for sine krigertokter sørover langs kysten. Sommeren 1287 sørget den dristige «Mindre Alv», å ta livet av borgherren av Oslo her ute på øya. Det endte med hevn og et massivt blodbad.

Nær sagt alle innbyggere i Fredrikstad er kjent med Isegran – denne vakre, trekantformede øya i Glomma der Vesterelva bøyer av mot vest og Østerelva løper rett sørover for å blande seg med saltvannsmassene i Løperen.

Som stedsnavn er Isegran enestående i sitt slag. Navnet har vært gjenstand for tallrike tolkningsforslag, uten at noen bastant konklusjon har materialisert seg. Navnet kan bety «Isle grand», altså gammelfransk for «øya som er storslått, sterk og mektig». Det kan rett og slett være et navn Alv importerte etter utenlandske forbilder for å vise autoritet og styrke. Med sin beskjedne størrelse på rundt 70 mål har øya hatt en viktig strategisk beliggenhet. Først i middelalderen, deretter da Fredrikstad ble befestet på 1600-tallet.

Alv Erlingsson (ca 1250-1290) arvet tittelen som sysselmann i Borgarsyssel etter faren sin. Området omfattet i stor grad det som nå er Østfold. Det ga ham mye makt, særlig fordi kongen selv, Magnus Lagabøtes sønn Eirik Magnusson, bare var et barn og ikke var i stand til å regjere over landet på egen hånd. I 1282 oppsto det en konfliktfylt situasjon mellom bergensere og tyske handelsmenn i den vestlandske byen. Det medførte at Alv la opp til en konfrontasjonspolitikk mot tyskerne, som endte med at det brøt ut krig i 1284. Alv førte an krigen fra norsk side. En mengde tyske skip ble angrepet og besetningene drept. Videre herjet han flere byer på dansekysten i reneste sjørøverstil.

Året etter ble det gjennom forhandlinger sluttet fred på bakgrunn av forhandlinger med store pengesummer, men Alv hadde nå mange fiender innen maktapparatet. Blant de største skeptikerne var kongens yngre bror, Håkon Magnusson. Situasjonen var kompleks og Alv og Håkon ble hovedfiender. Etter at Håkons mor, dronning Ingeborg, døde våren 1287 manglet

riket en tydelig leder og maktkampen og fiendskapet mellom Alv og Håkon, som på den tiden var 37 og 17 år, eskalerte

I 1287 gjorde Alv Erlingsson noe svært dumdristig. Han gikk til angrep på Oslo, dro med seg borgherren Hallkjell Krøkedans tilbake til Isegran, og tok livet av ham. Etter drapet falt han i unåde og måtte rømme landet. Siden forfalt middelalderborgen på øya. Historien og navnet er nedskrevet i de islandske annaler. I forbindelse med omstendighetene sto det et større slag mellom styrkene til de to mektige mennene. Håkon og hans menn reiste til øya ved Glommas munning og stormet den. 260 av Mindre Alvs soldater skal ha blitt drept og åtte ledere hengt. Selv forsvant Alv over til Sverige for å få beskyttelse der, og senere videre til Riga på den andre siden av Østersjøen for å fortsette sine røvertokter i kjent stil. Slaget medførte at Håkon Magnusson overtok makten i Borgarsyssel.

Tre år etter bataljen på Isegran ble Mindre Alv tatt til fange av dansk kongens menn på kysten av Skåne. Her ble han pint til døde. Den 40 år

gamle krigeren ble kledd naken og radbruket av et kjerrehjul i ren underholdningsstil. Slikt endte herren av Isegran sine dager. Ni år etter at Alv Erlingsson sakte men sikkert hadde fått knust sine knokler og ledd til splinter ble Håkon Magnusson kronet til konge.

I dag bærer veien til Isegran navnet Mindre Alvs vei. Jarlens kallenavn skyldes imidlertid trolig en misforståelse. I de første to århundrene etter sin død ble han ofte omtalt som «Milde Herr Alv». Det var et kjærlig tilnavn som ofte ble gitt til menn folk mente hadde levd hellige liv. Muntlige overleveringer over tid endret dette milde til mindre, og historien ville ha det til at han hadde vært liten av vekst.

Alv Erlingssons segl besto av et bjørnehode med grime. Bjørnen ble videreført i Sarpsborgs bysegl i middelalderen. Da byen ble flyttet til elvemunningen i 1567, og gjenoppsto som Fredrikstad, ble bjørnesymbolet med på lasset. I dag har både Sarpsborg og Fredrikstad en bjørn og en borg i sine byvåpen.

**Trenger du elektriker?
På jakt etter elbil-lader?
Interessert i varmepumpe?**

**Vi kommer på gratis befaring.
Send JA til 91150110,
så tar vi kontakt!**

**INSTALLATØREN
GRUPPEN®**

– elektrikere du kan stole på!

Tordenskiold på våre kanter

Tekst: Thor Dybhavn

Fra tid til annen dukker spørsmålet opp, om vår berømte sjøhelt Tordenskiold noensinne befant seg i vårt område mens han deltok i DEN STORE NORDISKE KRIG (1709-1720). Det er relativt enkelt å fastslå at han faktisk var innom oss ved flere anledninger, både i selve Fredrikstad (Gamlebyen), Isegran og Fredrikstadler. Vi skal i det følgende gi en kort oversikt over sjøheltens forehavende i vårt distrikt

Da Peter Wessel, som han jo het før han ble adlet i februar 1716, fikk sitt nye navn, het det at han skulle være «som en torden langs Svenskekysten og som et skjold til vern av Danmark/Norge».

Første gang han er innom oss er han på gjennomreise til norske styrker som i august 1711 hadde Båhuslen. Han var kurer med depesjer til baron Løwendal, som ledet aksjonen. Han var da snaut 21 år og underløytnant i kong Fredrik IVs marine.

Oppholdet ble kort, både på frem- og tilbaketuren. I møtet med baronen ble han utnevnt til skipssjef på en liten tomasters snau som var nesten ferdigbygd i Langesund. Denne overtok han i midten av september, men var ikke fornøyd med mannskapet på

nesten 50 mann. Han fikk ordre om å slutte seg til en norsk eskadre som lå ved Koster. Da han klaget over «de nordnorske fiskere» han hadde fått til mannskap, ble han sendt til Fredrikstad for å skaffe seg nye folk, samt forsyninger. Hit kommer han da 20. september og etter en del strabaser og bruduljer får han ordnet det han skal. Helt til 29. september blir han liggende, og store deler av tiden befinner han seg i galleistasjonen på Isegran. Denne lå ved Vesterelva og Nøkledypet og var hjemmehavn for en rekke mindre marinefartøyer. Her hadde det i lengre tid vært militær aktivitet, men særlig etter de bedrøvelige fredsslutningene i Brömsebro (1645) og Roskilde (1658) besluttet kongene Fredrik III og Christian V å bygge ut og forsterke befestninger og havner i det nye grenseområdet. Båhuslen gikk tapt i 1658.

Således befalte Christian V i 1683 at galleistasjonen på Isegran skulle utbygges med et lite verft. En høyere hollandsk sjøoffiser «Cornelis De Witt» – ble engasjert som sjef. Det lille verftet på Isegran rakk bare å få bygget noen få skip, bl.a. de to små fregattene «Ørnen» og «Losen», før kongen alt i 1685 besluttet å flytte verftet til Kristiansand av frykt for svensk invasjon. Galleistasjonen ble fortsatt opprettholdt som anløpssted og forsyningsbase på den tiden da Tordenskiold dukker opp med sin lille snau «Ormen» i september 1711.

Her blir han som nevnt liggende fram til 29. september til han har fått om bord det han trenger. Han setter så av sted med 50 mann om bord i den lille tomastede 36-foteren. Det må sannelig ha vært trangt om plassen. Han krysser da rundt i Kattegat og Skagerak og skaper så mye bryderi for svenskene at de setter opp en belønning på 200 dukater til den som kan bringe «Ormen» med mannskap til flåtehavnen i Gøteborg, men det greide de aldri.

Det siste krysstoktet ender utenfor Kråkerøy 26. april 1712. Her blir han liggende i to døgn, og vi kan vel regne med at alle om bord var i land på Isegran og i byen for å ta seg inn etter det lange toktet.

28.september seiler han ut fra Kråkerøy og ankommer Stavern dagen etter. Der går han fra borde og overlater «Ormen» til en ny skipssjef.

Tordenskiold går ikke lenge uten skip! Den nybygde lille fregatten «Løwendals galley» var just ferdigbygd ved verftet i Langesund og han overtar kommandoen i begynnelsen av mai 1712. fregatten trengte et mannskap på 100 mann, og de var ikke lette å skaffe. Han var innom en rekke havner for å skaffe

folk, og den 11. mai anløper han Fredrikstad. Her blir han liggende i flere dager, for det meste på Isegran for å få om bord utstyr, forsyninger og matroser. Vår mann får trøbbel med byens myndigheter da han gang på gang «stjeler» mannskap fra andre skip i havnen, ja endog «sjanghaier» noen fanger fra byens fengsel. Han kunne da fremlegge skriftlig fullmakt fra hærens nye sjef at han kunne rekvirere de matroser han trengte, og slik ble det. Så forlater han Fredrikstad neste dag og seiler over til Larvik.

Med sitt nye skip opererer han på egen hånd og i eskadrer de følgende tre år. Tilnavnet «Kattegats Skræk» vitner om hans innsats for Danmark/Norge. På sommeren 1716, da situasjonen er kritisk grunnet Karl XII's invasjon i Norge, knuser han den svenske forsyningsflåten i Dynekilen 8.juli med sin lille eskadre på syv skip. Svenskekongen må retirere og faren er avverget. Med 14 erobrede skip seiler han den følgende dag opp til den norske orlogsstasjonen på Makø på Hvaler. Det gjeveste byttet var stykkprammen «Stenbocken». Denne ble ført opp til Fredrikstad av Tordenskiold. Sjøhelten ble motatt med stor begeistring, og seieren i Dynekilen ble feiret i byen og på Isegran i to døgn. Dette kan trygt betegnes som Tordenskiolds største opplevelse noen gang i Fredrikstad!

Året etter var han mindre heldig. Etter et mislykket angrep på den svenske flåtehavnen i Gøteborg på vårparten, går han, med utgangspunkt fra Isegran og Fredrikstadlera, til angrep på Strømstad 19.juli med en større eskadre. Under et forsøk på å storme i land på Laholmen blir han hardt såret og må bæres om bord på sitt flaggskip. Flåten retterer med sårede og falne til Fredrikstadlera. De fleste falne, bortimot 100 mann, ble underveis senket i «den dype kjeller», altså

bisatt til sjøs. Etter oppankring ved Kråkerøy, forblir Tordenskiold til sengs om bord for å restituere seg etter skadene.

Han organiserer overføring av sårede mannskap til lasarett inne i byen og bisettelse av enkelte falne offiserer. Han er ikke selv i land og forblir om bord helt til 9.august. Hans siste større besøk på våre kanter var forbi. Den brave sjøhelt var også senere tidvis på besøk i Fredrikstadområdet frem til slutten av 1717. Deretter fortsatte hans karriere på annet hold, helt fram til hans bedrøvelige endelikt på en slette i Nord-Tyskland i en duell med en svensk offiser 12.november 1720. Han var blitt viseadmiral og hadde nettopp fylt tredve år. En stor innsats for fedrelandet var over, men hans navn vil nok fortsatt bli husket i tider som kommer!

FANTASTISK PIZZA

Veldig fin beliggenhet ved vannet
Telefon: 69 33 37 00

ITALIENSK PIZZA KR 99,-

FOR Å SPISE I RESTAURANTEN

Kråkerøyveien 2, 1671 Kråkerøy | Åpent fra 14.00-22.00

Skulle ha skifta ytterdør, skulle satt opp de siste listene, skulle hatt ny terrasse....

LEI AV Å VENTE PÅ GUBBEN?

Vi har håndverkere som tar små og store jobber

Ring Jo-Inge
959 62 995

For produktinformasjon eller bestilling av varer

KNATTERUDFJELLET

xl-bygg.no

TORP
Kjølborg industriområde,
Strykerveien 5, Torp
Tlf: 69 16 18 20

FJELDBERG
Fjeldberg, Onsøyveien 20
Tlf: 69 16 18 20

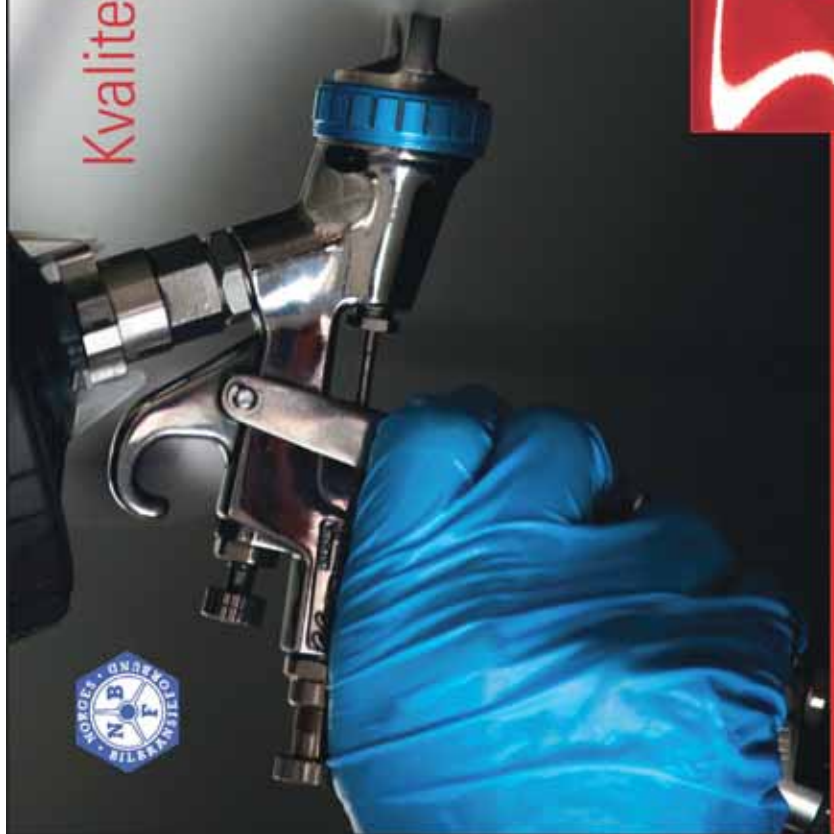
ISEVEIEN
Iseveien 9
1738 Borgenhaugen
Man-fre 7-18
Lør 9-14
Tlf: 69 16 18 20

SPYDEBERG
Tronstadveien 4
1820 Spydeberg
Tlf: 69 16 18 20

MOSS
Rabekkgata 9
1523 Moss
Tlf: 69 16 18 20

Kvalitet er vårt viktigste varemerke

Vi er ikke fornøyd før du er fornøyd

Skade og Lakk AS

Smorbottaveien 7, 1617 Fredrikstad
Telefon 69 39 64 40

www.skadeoglakk.no

Båtbygger Bjarne Aas

Tekst: Bjørn Hals

Går du veien rett fram når du har kommet over broa og inn på Isegran, får du se en forholdsvis beskjeden statue av båtbygger og båtkonstruktør Bjarne Aas på høye hånd. Om ikke statuen akkurat ruver i landskapet, ruver denne mannen desto større i båtverdenen.

I de relativt beskjedne lokalene du finner her ute, konstruerte og bygget han 615 båter. På det meste jobbet det 60 mann her, lokale handverkere av ypperste klasse, for kundene var pengesterke og krevende. Ikke uten grunn eksporterte Aas båter til overklassen i USA, og når man får høre at Edsel Ford, Barton Edison, Nelson Rockefeller, McCormick, Barton Rochild og det norske og danske kongehus kjøpte sine båter her, forstår man at de forventet høy kvalitet.

Aas bygget både seilbåter og motorbåter på opp til 52 fot. Av lystbåtene var 6-meterne de dyreste og mest ettertraktede. Denne båttypen konkurrerte om den gjeve Gullpokalen. Av de 11 gullpokalseilasene som ble arrangert, gikk hele 6 båter fra Aas av med seieren.

Men det var med IOD-båten han virkelig ble verdenskjent. Da båten ble lansert, fikk Aas en bestilling fra Bermuda på hele 55 båter, og flere handverkere ble ansatt. 10 og 10 ble satt på prammer og tauet til Oslo og sendt til USA med Amerikabåten. Fremdeles er dette en aktiv konkurranseklasse, og på Bermuda stiller 20 gamle IOD-er hver onsdag, lørdag og søndag hele året opp til seilas.

Under Hankø Raceweek kommer hvert år et større antall entusiaster med disse båtene som karakteriseres som det vakreste som er skapt med hvite seil på.

Aasterna ble prestisjebåten for velstående nordmenn. Hurtiggående og sjøsterk, stilren som et møbel, ble den et vakkert syn og et statussymbol på sjøen. Selv om det nå er lenge siden den siste terna ble bygget, finner du fremdeles mange velholdte terner på sjøen sommertid, også i vårt lokalmiljø.

Da redningsskøyten gikk over fra seil til motor, konstruerte Aas skøyter med bredere hekkparti, for de gravde seg ikke ned bak når man hadde båter på slep. På brygga ligger vanligvis den majestetiske og nyrestaurerte Storebrand som er en av flere redningsskøyter bygget på dette prinsippet.

Her finner du også eldre seilbåter som er pusset og vedlikeholdt, og som framstår som om de nettopp var tatt ut av båthallen.

Da det i nyere tid ble bygget båter av plast, ønsket ikke Aas å være med på den trenden, og verftet ble nedlagt i 1968.

Et praktstykke av en båt

Bjarne Aas var en mann som satte sin ære i å levere kvalitet, noe følgende historie understreker:

Tekst Kurt Klevås

Narna II på vei inn Hankøsundet.

En meget velholden og båtentusiastisk norskamerikaner, som tilbrakte hver sommer på Hankø, hadde av sin styrtrike kone fått sitt ønske oppfylt på sin 50-årsdag.

Han skulle få en mahogniyacht, akkurat slik han ønsket seg, og da var det ikke akkurat snakk om å spare på kronene.

Bjarne Aas sendte en skisse over til den lykkelige båtkjøperen, og etter noen brev fram og tilbake over «Dammen», ble de så endelig enige om type, størrelse og utforming ned til minste detalj.

Siden det her var dollar i overflod, bestilte Aas førsteklasses, kvistfri hondurasmahogni av ypperste klasse og gikk i gang med praktstykket som skulle sjøsettes når paret kom til sommeren.

Han satte sine beste handverkere på jobben for å forvisse seg om at resultatet skulle bli til alles tilfredshet. Aas fulgte daglig med på byggingen av dette praktstykket helt fra kjølen ble stukket til siste lakkstrøk. Han ga båtbyggerne både ros og ris, for her skulle det ikke være noe å sette fingeren på.

Motoren ble bestilt og montert, og alt av metall, som kunne fornikles, skinte om kapp med alle de utallige lag med lakk som var pusset, slipt og polert etter alle kunstens regler.

Byens salmaker hadde sydd en elegant to-delt kalesje som var rullet nennsomt sammen på hekken,

Så kom dagen da de nye eierne kom til landet og skulle innsisere herligheten. I strålende solskinn skinte yachten som et smykke og var pyntet med vimpler og flagg klar til sjøsetting.

Arbeiderne sto klare på beddingen, og de hadde nok ventet litt anerkjennelse for det gode handverket de hadde utført.

Historien forteller at Aas stolt hadde spurt eieren: «Nå, er De fornøyd med resultatet?»

«Ja, til de grader», svarte denne i det han smilende og storfornøyd med hånden strøk over den glinsende hondurasmahognien.

Så spurte Aas fru: «Nå, hva synes så fru?»
«Jo, båten er grei nok den, men den skal være blå»

Siden det var fru som hadde pengene og var utpreget dominerende, hadde mannen klokkelig ingen innsigelser.

Det fortelles at Aas svarte at det skulle han selvfølgelig få gjort, og så gikk han inn på kontoret og gråt sine bitre tårer over denne uvitenheten om hvordan han hadde slitt for å kunne levere den flotteste mahogniyachten han noen gang hadde bygget.

Snekkelosene

Tekst: Kurt Klevås

Bilder: Harald Dramsdahl

Denne snekka vil du se om du kommer til Isegran. Med en lokal skipper har den under siste krig fraktet flyktninger i nattemørket og i alle slags vær over til Sverige og friheten. Vanligvis gikk den langt ut i fjorden for å unngå de tyske patruljebåtene, og med en våt sekk over eksosen var det ikke lett å høre den. Siden vi er et grensefylke mot Sverige, ble det naturlig for ulike kategorier flyktninger å forsøke å bruke sjøveien til Sverige og friheten med båter som denne.

Innsatsen til de lokale snekkelosene er ikke særlig påaktet, kanskje fordi man anså det nærmest som en plikt å sette sitt eget liv på spill for å redde landsmenn som tyskerne var på jakt etter.

Ikke desto mindre ligger det en dramatisk krigshistorie bak disse snekkene og deres førere. Tyskerne truet med dødsdom for alle som hadde bidratt til flukt, men dette forhindret ikke at hundrevis ble hjulpet over til Sverige og fikk reddet sine liv.

Historien ligger nå så langt tilbake at de fleste, som var med på disse operasjonene er borte, men Harald Ørbeck som den gang var seks år, husker tydelig hva som hendte.

Her er hans historie:

«Faren min var milorgmann, og da tyske Gestapo var i ferd med å nøste opp organisasjonen, ville han sørge for først å få familien over til Sverige.

Min eldre bror og jeg ble geleidet av en onkel ut til en hytte på Enhus. Dit kom også min mor og to yngre søsken.

I løpet av kvelden kom også noen andre som hadde det travelt med å finne veien til Sverige, og i ly av nattemørket førte Erling Moen, eieren av snekka, oss ut fra Kråkerøy. Det var også en annen snekke der som skulle følge etter oss for å finne den beste fluktveien. De skulle holde kontakt, men på

grunn av store dønninger var båtene annen hver gang enten på toppen av en bølge eller nede i dypet mellom bølgene, og en stund var vi redde for at den andre båten hadde gått under i den grove sjøen.

Om bord i vår snekke var det åtte personer, og jeg husker at jeg fikk sitte på fanget til en kar som het Sigurd Galtung Sætvedt, og her fikk jeg høre hvordan han så vidt hadde unnsloppet Gestapo som hadde ordre om å skyte ham.

Galtung Sætvedt hadde skofabrikk og skulle levere et bestemt antall sko til tyske soldater. Men han hadde lurt unna et større parti som skulle til «Gutta på skauen». Dette ble oppdaget.

En gruppe bevæpnede gestapister ville ta seg inn i Galtung Sætvedts hus og slo inn et vindu

i gangen, men vaktmesteren fikk varslet at Gestapo var på jakt etter ham. I hui og hast løp de begge opp på loftet der det var en liten luke som førte opp på taket. Denne fikk de åpnet og stengt etter seg. Her oppholdt begge seg til neste morgen mens Gestapo med en pistol i ryggen på fru Sætvedt i tre timer ransaket huset for å finne mannen. Fru Sætvedt visste at mannen lå på taket og var nær ved å besvime flere ganger.

Huset ble omringet, men da det tydeligvis ikke var mulig å finne Sætvedt, ble undersøkelsen avsluttet og fru Sætvedt fikk beskjed at hun skulle be Galtung Sætvedt melde seg for Gestapo kl. 08.00 neste dag, hvis han kom hjem.

At gestapistene ikke oppdaget luken Galtung Sætvedt og vaktmesteren hadde krøpet gjennom, skyltes sannsynligvis at gestapistene var synlig beruset.

Her ser vi fra venstre: Ivar Ørbeck, Kari Ørbeck Kirkman, Harald Ørbeck, Erik Ørbeck og Jan H. Arntzen om bord i snekka som reddet søskenflokket fra tyskerne under krigen.

Foto: Johnny Leo Johansen, Fredrikstad Blad.

Morgenen etter var regnfull og høstmørk, og dermed klarte Galtung Sætvedt å klatre usett ned fra taket og komme seg ut til oppsamlingshytta på Enhus».

Vesle Harald på seks år fikk under den lange og kalde snekketuren høre denne spennende beretningen, og den historien glemmer han aldri.

Neste morgen gikk de i land så langt nede som i Lysekil, for det hadde vært tyske kryss-

sere ute på inspeksjon i Sekken og på ut-siden av Hvaler, og snekkelosene måtte derfor gå langt ut før de kunne bøye av mot Svenskekysten.

Hvordan de ble innkvartert husker ikke Harald, men han mener at de ble kjørt til et slott. Men det han helt sikkert husker er at han fikk sukkertøy ved ankomsten.

NYHET

Panasonic

**NATURLIG KRAFT
EFFEKTIV OPPVARMING
FLAGSHIP**

HZ

- Energiklasse **A+++**
- Lavt støynivå, kun 18dB
- Høyere kapasitet enn forgjenger
- Integrert Wifi
- Holder nominell kapasitet helt ned til -25 °C
- Nytt design
- NanoeX luft rensesystem
- Vedlikeholdsvarme (+8/+15 °C)

Ta kontakt med oss for gratis befaring:

FREDRIKSTAD
www.stormelektro.no

KONDITORI OG BAKERI

Bakevarer. Kaker. Catering. Varmmat. Vi leverer.

FASVO er en vekstbedrift som tilrettelegger arbeid for mennesker med ulike utfordringer og som ønsker og delta i arbeidslivet. Vi er opptatt av å skape faglig og personlig mestring, yrkes stolthet og arbeidsglede for våre arbeidstakere.

Les mer om våre tjenester på fasvo.no/catering

FASVO

Følg oss på **fasvo** | **fasvoas**

Et verdig arbeidsliv.

Steinbruddet på Råholmen

Tekst: Roger Kjellvik

I Kråkerøyskjærgården, rett utenfor våre hyttedører, har det i sin tid vært drevet utstrakt steinhugging. Mange av holmene har merker etter prøveuttak av stein. For eksempel Poseholmen, Tviletten og Klovholmen, men ett sted utmerket seg med eksepsjonelt godt fjell. Hovedbruddet lå på Store Råholmen, men det er også tatt ut noen større blokker på Lille Råholmen. Ta gjerne jolla og se selv, men la den huggede steinen ligge.

Kran og jernbaneskinner på Store Råholmen. (1940-tallet)

Historien om «Bruddet i havgapet»

Store Råholmen, et av de best bevarte steinbruddene i Østfold. Her var på det meste 136 mann i arbeid. Bruddet ble drevet av AS Folden Steinindustri og tatt i bruk tidlig på 1930 – tallet. Det ble hugget her til slutten av 1940-årene. Som i flere andre brudd rundt Oslofjorden begynte man her i 1942 å hugge blokker til Hitlers tiltenkte seiersmonument i Berlin. Det var granittblokker fra 8 til 18 tonn som ble løftet med en 8 tonns kran.

I juni 1940 kom Albert Speer (Hitlers arkitekt) til Oslo for å se på hvordan man skulle organisere produksjonen. I Berlin er det funnet arkivmateriale fra 1941 som viser at det også har vært steinhoggere fra Fredrikstad distriktet på besøk for å bli instruert i hvordan steinprofilene skulle hugges.

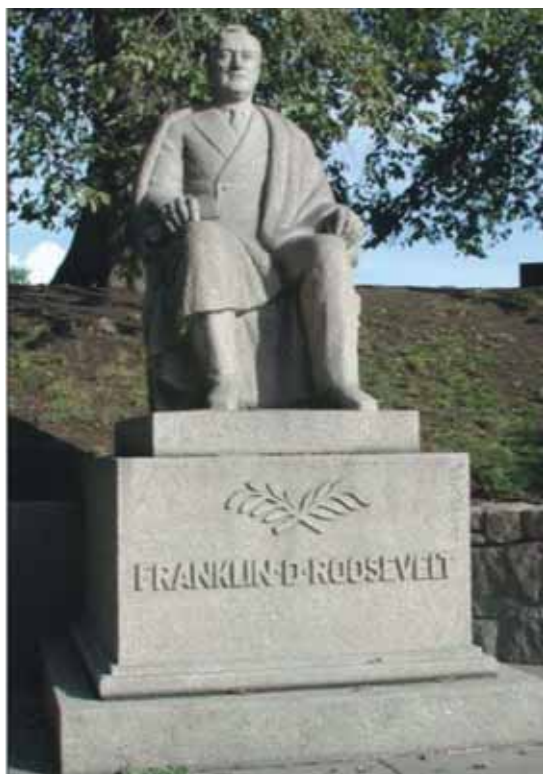
Det ligger igjen mange flott tilhogde blokker med buer og profiler. Mange av råemnene ble skippet til Sandbukta ved Trollaldalen for finhug-

ging, men det ble utført glimrende håndverk også ute på Råholmen.

I 1948 – 49 ble blokka til skulpturen av Franklin D. Roosevelt ved Akershus festning hentet her. Selve emnet var på 25 tonn, mens råblokken veide hele 90 tonn! Skulpturen ble laget av billedhugger Stinius Fredriksen.

Skinnegang vogner og kraner kan ennå sees her ute, og oppe på holmens nordside ligger en liten gravrøys fra bronsealder / jernalder. Her er også flere jettegryter som oppstod under siste istid.

Råholmen ble i 2019 endelig fredet som kulturminne.

Emnet til Roosevelt statuen er hentet på Store Råholmen. (Tidlig 1950-tall)

Allsidig rørleggerfirma med erfaring på bl.a. små og store
bolig- og rehabiliteringsprosjekter

Kråkerøy Rør AS
- VVS / INDUSTRI -

Skredderveien 12, 1617 Fredrikstad · Tlf: 69 31 58 00 · eolsen@krror.no

«Kråkerøymarka» – For turer og rekreasjon

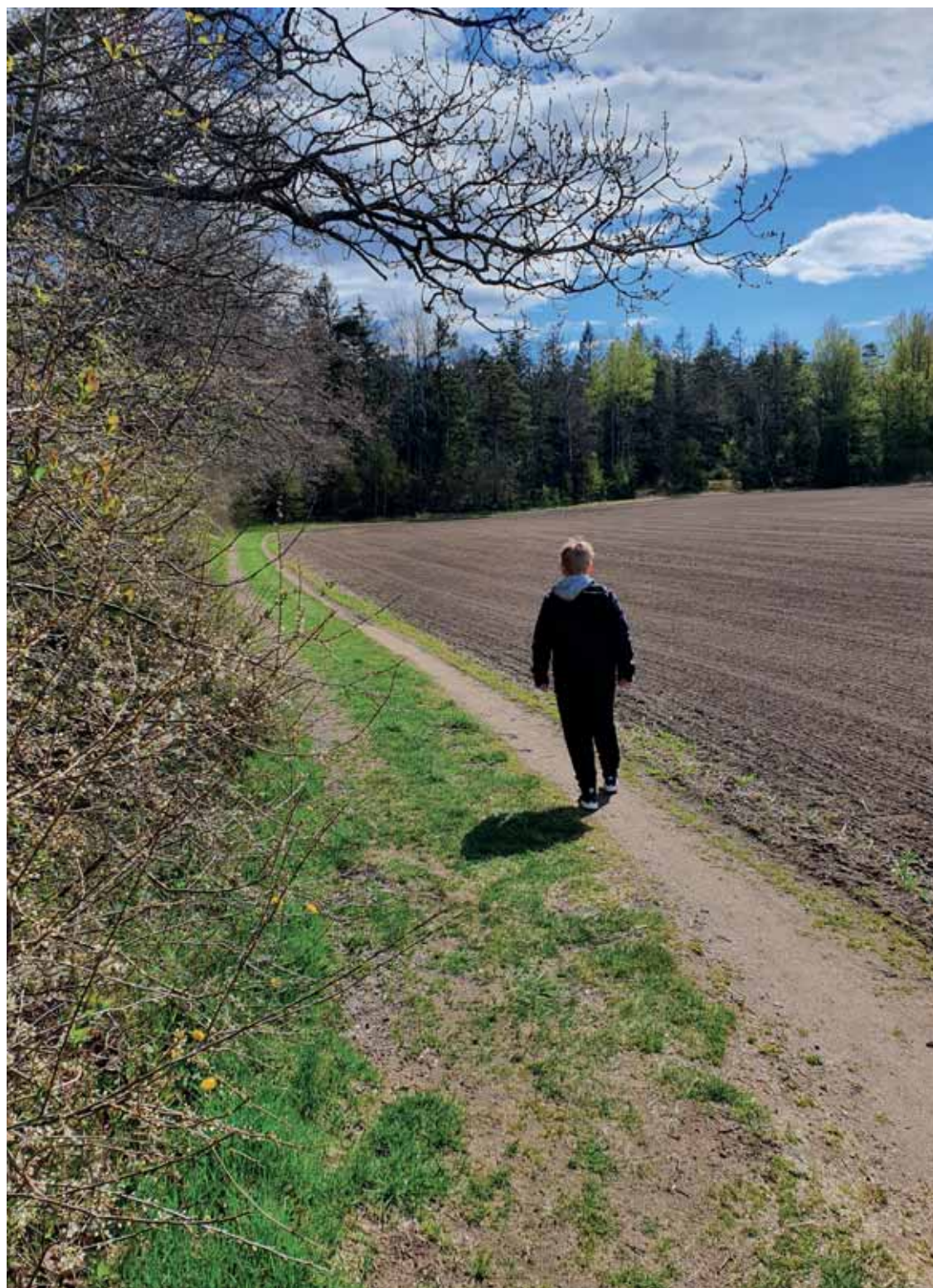
Kråkerøy har mye fin natur å by på

For turer og rekreasjon forbinder man ofte Kråkerøy først og fremst med sin skjærgård, men det er også områder med flott terreng og stier som byr på muligheter til fine turer ute i skjærgården med et yrende fugleliv, men også i skogsterreng med frodig vegetasjon og med et dyr- og fugleliv som er typisk for kystnære strøk i denne delen av landet.

Bilde er tatt fra Randholmen/Tjeldholmen område Lions Club Kråkerøys strandryddeaksjon i 2018. Holmene er forbundet med fastlandet med broer og de er året rundt et yndet turområder for både fastboende og hyttefolk.

Kråkerøy har også mange fine turområder inne på øya. Dette bilde er fra Femdal – Bjørnevågen område, et flott turterreng med mange hyggelige stier i vakkert skog- og kulturlandskap.

Krakter utsatt flere steder på Kråkerøy

Lions Club Kråkerøy har flere steder på Kråkerøy og Kjøkøy satt opp krakter som klubben har tilsyn med og vedlikeholder. Krakkene er plassert i områder hvor det er populært for turfolk, - det gjerne ved en mye brukt sti og også på steder hvor det er flott utsikt. Krakkene er merket med skilt fra Lions Club Kråkerøy.

Bilde under viser en slik krakk plassert på et flott utsiktspunkt på Kjøkøy vendt mot syd-vest.

Turkart over Kråkerøy

For å få utbytte av turer er det fint å ha et turkart som både viser stie og veier, og som kan gi informasjon om ting som kan interessere å oppsøke. Eller det kan være ren informasjon om f.eks. parkeringsplasser som er et fint utgangspunkt for en tur.

For eksempel kan Fredrikstad kommune kartgalleri anbefales, - her er det mange interessante kart. Der er også ett som heter Friluftsliv kan er egnet når man skal på tur. På dette kartet er også klubbens krak-

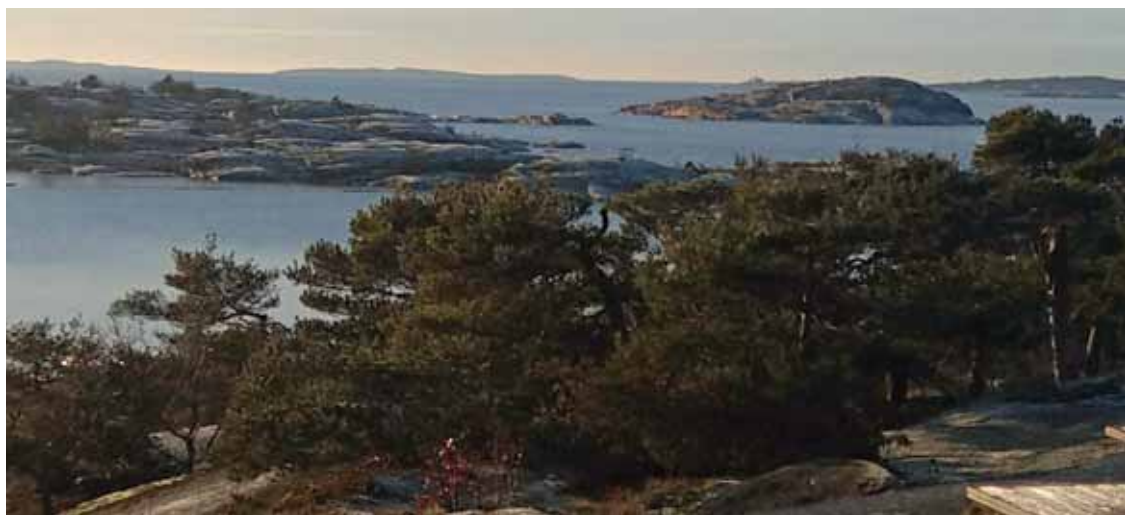

ker avmerket med dette symbolet. Klikker man på kartsymbolet kommer det opp en informasjonsfane som sier litt om stedet, og her kan også hentes fra et bilde fra stedet hvor krakken står. Systemet er relativt nytt og vil bli etter hvert bli bedre og mer oppdatert med bilder og informasjon.

Turkart over midtre- og søndre delen av Kråkerøy

Turkart over nordre- og midtre delen av Kråkerøy

KJØR KOLLEKTIVT BRUK TOG OG BUSS

For oppdaterte buss- og togruter
i sommer sjekk:1

www.ostfold-kollektiv.no

www.flybussekspressen.no

www.nettbuss.no

www.vy.no

Vind og vær langs kysten

Vi som bor eller har hytter langs kysten, merker vinden og været godt og i båt er det spesielt viden vi er opptatt av. Værvarsel oppgir i dag alltid vindstyrken i meter/sekund og samtidig gir navn på vindstyrken fra stille til orkan. Tidligere ble Beufort skalaen fra 1 -12 brukt, og navn på vindstyrken.

Man skal være oppmerksom på at værvarselet gir en gjennomsnittlig vindstyrke over et større område, og at lokalt kan aktuell vindstyrke i et område være sterkere, og ofte variabelt. I båt vil lokale forhold som kan påvirke vindstyrken, være av større interesse enn gjennomsnittsvind. Yr oppgir i sin normale tabell middelvind, og man må gå inn på «utvidet tabell for å se vindstyrke i kastene.

Tabellen viser vindstyrke og effekten vinden vil få på land og på sjøen.

<i>Hva betyr vindstyrken</i>			
Vindstyrken måles i meter pr. sekund (m/s)			
Navn	m/s	Virkning på land	Virkning til sjøs
Stille	0 - 0,2	Røyken stiger rett opp.	Speilblank (havblikk).
Flau vind	0,3 - 1,5	Røyken driver i vindens retning.	Små krusninger, ikke skum
Svak vind	1,6 - 3,3	Smått løv settes i bevegelse	korte småbølger
Lett bris	3,4 - 5,4	Løv og småkvist rører seg, lette flagg strekkes.	Bølgekamnene begynner å toppe seg, litt skum.
Laber bris	5,5 - 7,9	Kvister og smågreiner røres, støv virvles opp.	Lengre bølger, en del skumskavler.
Frisk bris	8 - 10,7	Mindre løvtrær svaier, bølgekamner på innsjøer.	Middelstore, lange bølger med lange skumskavler.
Liten kuling	10,8 - 13,8	Store greiner rører seg, det hviner i telegrafrådene.	Store bølger begynner å dannes, skumskavlene er større overalt.
Stiv kuling	13,9 - 17,1	Hele trær rører seg, tungt å gå mot vinden.	Sjøen tårner seg opp, skummet blåser i strimer med vindretningen.
Sterk kuling	17,2 - 20,7	Kvister brytter, tungt å gå mot vinden.	Middels høye bølger av større lengde, sjørøkk driver i strimer med vinden.
Liten storm	20,8 - 24,4	Store trær svaier og hiver, takstein kan blåse ned.	Høye bølger, tette skumstrimler, sjøen begynner å "rulle".
Full storm	24,5 - 28,4	Sjelden inne i landet, trær rykkes opp, stor skade på hus.	Meget høye bølger, havflaten hvit av skum, tung og støtende rulling.
Sterk storm	28,5 - 32,6	Meget sjelden, følges av store ødeleggelser	Ualminnelige høye bølger, sjøen er fullstendig dekket av lange, hvite skumflak, sjørøkket nedsetter synsvidden.
Orkan	32,7-	Forekommer meget sjelden, følges av store ødeleggelser.	Luften er fylt av skum og sjørøkk som nedsetter oversikten betydelig, sjøen er fullstendig hvit av drivende skum.
Fra Storm Weather Center AS			

I tillegg til meter/sekund oppgis ofte vindstyrken også i km/timen eller knop. F.eks er 10 m/s frisk bris 36 km/t, 19,4 knop eller Beufort styrke 5.

NEN PRODUKTER AS

Telefax 69 35 32 82

Telefon 400 01 260

Produksjon av juice og nektar.

VI PRODUSERER FOR OMGÅENDE LEVERING

CLIQUE HOODY

Leveres i 3 forskjellige kvaliteter
og 24 forskjellige farger.

CLIQUE NETTEJAKKE

Leveres i 3 forskjellige kvaliteter
og 9 forskjellige farger.

NECKBANDS

Kan trykkes med personlig
og logo trykk.

CRAFT PRIME TEE

Leveres i 24 forskjellige farger

CLIQUE

DRINKEFLASKER - BPA fri

Leveres i 6 farger med logo
eller personlig navnetrykk.

BEACHBAG

Praktisk bag av bomullscanvas med
bærestropper av tau.

MINI DRINKEFLASKE - BPA fri

35 cl - Leveres i 7 farger med logo
eller personlig navnetrykk.

CLIQUE T-SKJORTER

Leveres i 3 forskjellige kvaliteter
og 26 forskjellige farger.

- * Firmaprofilering
- * Klistremærker
- * Roll-Ups
- * Bannere
- * Bilder
- * Utdringslag og bursdager etc.
- * Foreninger og organisasjoner
- * Idrettslag

TRYKKERN AS
"TRANSFERKONGEN"
www.trykkern.as

Vi er på Facebook

Kom gjerne innom oss for en hyggelig prat.

Langøyveien 11A, 1679 Kråkerrøy - Tlf. kontor 40 54 00 97, Tlf. Kai: 92 11 84 84 - E-post: post@trykkern.as / kai@trykkern.as

Vi er på Instagram

Sudoku oppgaver

Middels vanskelig

6		4		8	9			
	5	9			4	8		
				3			5	
5	9							
1		2				7		8
							6	3
	7			6			4	9
		1	4				2	
			7	9				5

Vanskelig

	8				5			
	7		9					3
		6						2
		4				8		
9			6		2			
	5		4					
5						4		
	1			9				8
				5	8		7	

LIONS SOMMERKRYSSORD

ONSØY- MALER	HAVNE- BY ØY	↓	STAT	BIB. BY	↓	SPOR- TE	PORT PLA- NET	↓	FRUKT	STAK- KAR	BLIN- KER	↓	BE- KLAGE
↳									OM- RADE DRETT	↓	↓		
PERI- ODE				FORT UT- BYGG									
ROM						BY							
↳						SLUMS							
GODT- GJØR- ELSE									PRON. UNETT				
VEK- SEL- VIS		SLAPP	HIM- MEL- VELV		MÅL- TID ORD							VALE	
↳							SÆRT SMYK- KE						KON- TROLL- ORGAN
SOLID	KUNST- STOFF BY						SING- LE						
BONDE	→				REGIS- SØR						GUD KORT		
↳							DAGS- ORDEN FETT						
ELV				FIAS- KO	KVIN- NE SVENN				VANN DES- POT			REST	
MYNT													
↳		FLOKK				MOTTO LIKE							
TORTUR- REDSK.							STJ.- BILDE PLANTE						
LEVE													
↳		KOM- MUNE MENGDE							APPA- RAT VITEN- SKAP				
SY						HOVED- STAD FISKE- REDSK.					GÅ ODDE		
BOK- STAV	DRIKK		LIKE LIKE				KRYD- DER						
BY	→			VERN LINJE			ÅND MINE- RAL					GUD	FEIL
↳					ÅND KONJ.					AULA BIB. KONGE			
IDIOT			LISTE HAST								BOK- STAV PRON.		
ASYL													
FISKE- REDSK.							HAM VENTER VI PÅ						
↳					UT- FORME								

Løsning på kryssord og sudoku finner du på side 60

Hytterrenovasjon – kildesortering

Alle boliger, hytter og andre fritidseiendommer skal være tilknyttet kommunens renovasjonstjeneste. Hytterrenovasjon er en helårstjeneste. Husholdningsavfallet fra boliger og fritidseiendommer skal kildesorteres.

	Papir, papp, kartong I flesteparten av hytteområdene er det egne avfallsdunker for papir, papp og kartong. For hytter som ikke har dette tilbudet, er det etablert returpunkter ved KIWI Elingårdkilen, Møkegårdhjørnet og Engelsviken p-plass.
	Glass- og metallemballasje Eiøre av hytter og fritidseiendommer kan levere tom og rengjort glass- og metallemballasje, som har inneholdt mat eller drikke, til returpunkter i hytteområder. Se egen oversikt. Eksempler: flasker og glass som har inneholdt barnemat, pastasaus, syltetøy, dressing, matolje og vin, aluminiumsformer, hermetikkbokser, brus- og ølbokser uten pant.
	Klær, tekstiler, sko, tilbehør Klær, tekstiler, sko og tilbehør som belter, skjerf, smykker og lignende kan leveres til klescontainere som er utplassert rundt omkring i kommunen. Gavene skal være hele, vasket og tørre. Legg det i pose eller sekk og knyt igjen. Ikke sett posen eller sekken utenfor klescontaineren. Bruktbutikker, loppemarkeder, garasjesalg er andre aktuelle alternativer.
	EE-avfall (elektriske og elektroniske produkter) EE-avfall kan leveres gratis til butikker som selger tilsvarende produkt uten krav om å kjøpe nytt. Du trenger ikke å ha kjøpt produktet der du leverer det inn, og de trenger ikke selge samme merke eller modell. EE-avfall kan også leveres gratis til gjenvinningsstasjonen ved FREVAR på Øra. Eksempler: tv, komfyr, pc, lyspærer, lysrør, cd-, video-, dvdspillere, mobiltelefoner, husholdningsmaskiner, elektroniske spill, leker, verktøy, blinkesko.
	Farlig avfall Malingsrester, beis, lakk, lim, olje, bil- og båtpleiemidler, plantevernmidler, løsemidler, kjemikalier, batterier, impregnert trevirke etc. leveres gratis til mottaket for farlig avfall ved FREVAR på Øra.

Grovavfall, store ting

Kasserte møbler, tepper, sykler, bygge- og rivningsavfall, kvist- og hageavfall o.l. kan leveres til gjenvinningsstasjonen ved FREVAR på Øra. Avfall fra husholdninger tilkjørt i personbil uten tilhenger er gratis. Pris for avfall tilkjørt i bil med henger og i privateid varebil er kr. 200,- pr. lass. Består tilhengerlasset kun av farlig avfall og/eller EE-avfall er leveringen gratis for husholdninger. Hvert lass kan maks være 3 m³ og maks 9 meter langt totalt for bil og henger. Virksomheter/firma, kjøretøy med høyere totalvekt enn 3500 kg og kjøretøy som for eksempel traktor og lastebil har ikke tilgang på gjenvinningsstasjonen.

Hygiene

Av hygieniske årsaker må ikke do-bøtter tømmes i avfallsdunkene. Vi oppfordrer hytteeiere om å benytte biologisk toalett eller lignende.

Fredrikstad kommune
FREVAR KF

tlf. 69 30 60 00
tlf. 69 35 73 00

www.fredrikstad.kommune.no/renovasjon
www.frevar.no

Returpunkter glass- og metallemballasje

Fredrikstad kommune har etablert returpunkter for glass- og metallemballasje i hytteområder. Glass- og metallemballasje som har inneholdt mat og drikke leveres tom og rengjort til returpunktet.

KIWI Elingårdkilen	Onsøy
Engelsviken p-plass	Onsøy
Vestre Vikane	Onsøy
Møklegårdhjørnet	Onsøy
KIWI Vestkilen	Onsøy
Slevik, ved ballplass	Onsøy
Viker, ved p-plass (Vikers torg)	Onsøy
Foten badeplass	Onsøy
Bevø, ved campingen	Borge
Skjærviken, ved grendehuset	Borge
Coop Marked, Torsnes Veel	Borge
Kjøøy	Kråkerøy
Langøya, pumpestasjon	Kråkerøy
Joker, Lunde	Kråkerøy

JA takk

- Aluminiumsformer
- Barnemat-, pastasaus- og syltetøyglass
- Brus- og ølbokser uten pant
- Dressing-, matolje- og saftflasker i glass
- Hermetikkbokser
- Leverpostei- og markrellbokser
- Metallokk og korker
- Vin- og spritflasker

NEI takk

- Drikkeglass
- Keramikk
- Krystall
- Porselen
- Speil
- Stekepanner
- Stentøy
- Vindusglass

Kan ikke gjenvinnes

Dette skal leveres til gjenvinningsstasjonen ved FREVAR på Øra eller pakkes forsvarlig inn og kastes som restavfall.

Vanningsrestriksjoner i Fredrikstad om sommeren

På grunn av økt vannforbruk innføres det vanningsrestriksjoner i Fredrikstad i sommermånedene.

Dette gjelder også i alle hytteområdene.

Vanningsrestriksjonene innebærer følgende:

- Forbud mot vanning med spreder.
- Forbud mot bruk av ubetjent slange.
- Forbud mot bruk av dryppvanningsanlegg.

Vanning med kanne og håndholdt slange med munnstykke er tillatt.

For å hindre at abonnenter blir uten vann overvåkes forbruket og ytterligere tiltak vurderes løpende.

Servicetorget: 69 30 60 00

www.facebook.com/fredrikstad.kommune

www.fredrikstad.no

www.twitter.com/fredrikstadkomm

www.fredrikstad.kommune.no

Parkeringshus

Parkeringshusene har døgnåpent alle dager og er kamerastyrt. Det betyr at de leser registreringsnummeret på bilen når du kjører inn og ut. Følg skilting og vilkårene for parkering.

- **Apenesfjellet, St.Hansfjellet og Stadion p-hus:**
Gratis parkering mandag – fredag kl. 14 - 24, lørdag og søndag kl. 09 – 24.
- **Cityterminalen p-hus (Torvbyen)**
Gratis parkering mandag – fredag kl. 14 - 24, lørdag kl. 09 – 24, søndag hele døgnet kl. 00 – 24.
- **Kirkebygga p-hus:**
Betaling hele døgnet alle dager.

Betalingsalternativer:

Parkeringsappen Fredrikstad P, på betalingsautomaten ved avreise, EasyPark eller du får tilsendt faktura med fakturagebyr.

Gateparkering

De offentlige parkeringsplassene i sentrum er inndelt i tre ulike avgiftssoner: rød, gul og grønn. Grønn sone er billigst og rød sone er dyrest. Fargen er markert på skiltet og på p-automaten. Følg skilting.

Innfartsparkering

Det er etablert innfartsparkeringer for reisende som må passere bomringen på vei til eller gjennom sentrum. Det er gratis parkering. Følg skilting og vilkårene for parkering som du finner på parkeringsplassen og på kommunens nettside.

Elbil/ladbar motorvogn

Betingelser og oversikt over ladestasjoner finner du på kommunens nettside. Følg skilting.

Mer informasjon: www.fredrikstad.kommune.no/parkering

Byfergene – gratis!

- Gamlebyen – Isegran – Smertu – Sentrum – Værste – Gressvik – Ålekilene
- Cicignon – Gamlebyen
- Sellebakk – Lisleby

Rutetider:

www.fredrikstad.kommune.no/byferga

Kart over kommunale avfallsstasjoner i Kråkerøy-skjærgården

Takk til alle dere som gir oss tips til nye funksjoner.

SAMMEN lager vi
Norges beste*
mobilbank.

* App Store: ★★★★★
Over 150 000 vurderinger fra kunder ♥

SpareBank 1
ØSTFOLD • AKERSHUS

Om Kråkerøy Kirke

Kråkerøy kirke ligger i Kråkerøy sokn i Fredrikstad Domprosti. Den er bygget i mur og ble oppført i 1911. Kirken har langplan og er godkjent for 365 personer. Kirken har vernestatus listeført. Arkitekt: Olaf Nordhagen

Nytt fra Kråkerøy Menighet

Det foregår en totalt innvendig rehabilitering av Kråkerøy kirke og den har vært stengt for bruk siden 5.januar. Og vi forventer gjenåpning sent i 2020. Gudstjenester feires derfor i Kråkerøy kapell.

Grunnet smittesituasjonen vi har pr 29.4.20 gjennomføres det kun gudstjenester på nett. Vi har også andre innlegg regelmessig på nett, for små og store. Så følg oss på Facebook, du finner oss på Kråkerøy menighet eller den norske kirke i Fredrikstad. For barna finner du innlegg på siden «Menighetspedagog Hanne». De unge finner sine innlegg også på instagramkontoen @ungikrakeroykirke.

Dersom det utover våren og sommeren blir åpnet opp for at vi igjen kan møtes til gudstjenester og andre samlinger, er nettsiden fremdeles stedet for å finne ut hva som skjer. Så følg med på www.kirken.no/krakeroy.

Gudstjenesteplanen ser slik ut og vi starter kl. 11.00:

1.05.2020	Vassli Gjære; Dåp og nattverd
01.06.2020	Solliheimen alders- og sykehjem
07.06.2020	Vassli Gjære; Nattverd
14.06.2020	Rødahl; Dåp og nattverd Kirkekaffe
21.06.2020	Hummel; Dåp og nattverd
28.06.2020	
05.07.2020	Rødahl; Dåp og nattverd
19.07.2020	Rødahl; Dåp og nattverd
02.08.2020	Hummel, Gjære; Dåp og nattverd
16.08.2020	Gjære; Dåp og nattverd Kirkekaffe
23.08.2020	Gjære; Dåp og nattverd

Besøks- og postadresse:

Kråkerøyveien 148, 1675 Kråkerøy

Kontaktinformasjon:

Telefon: Sentralbord mandag – fredag 09.00 –15.00: 69 95 98 00

Løsning Kryssord (fra side 51)

HANSKY MALER	BY ØY	T	STAT	BIB BY	B	SPOR TE	PORT FLA- NET	FRUKT	STAK- KAR	BLIN- KER	T	BE- KLAGE
S	K	U	L	L	E	R	U	D	A	S	I	A
PERI- ODE	Æ	R	A	FOR- UT- BIGG	T	O	R	G	A	T	E	N
ROM	L	K	O	V	E	BY SLUMS	A	A	B	O	R	G
GOOT- JØR- GJØR- ELSE	L	U	S	E	L	Ø	N	N	E	D	E	R
VEK- SEL VIS	E	SLAPP	HIM- MEL- VELV	R	MÅL- TID ORD	D	U	G	U	R	D	E
A	N	D	F	A	R	E	S	SMYK- KE	E	G	E	KON- TROLL- ORGAN
SOLID	KUNST STOFF	V	I	N	Y	L	SING- LE	K	L	I	R	E
BONDE	BY	H	A	R	D	REGIS- SOR	L	L	E	N	A	S
H	U	S	M	A	N	N	DAGS ORDEN FETT	A	G	E	N	D
ELV	O	K	A	FIAS- KO	KVIN- NE SVEKN	D	I	V	A	I	S	REST
MYNT	S	FLOKK	M	U	G	MOTTO LINE	S	E	N	T	E	N
A	T	R	E	H	E	S	T	STIL- BILDE PLANTE	Y	R	E	N
TORTUR REDSK	O	N	E	S	S	S	E	T	R	E	L	E
LEVE	B	Ø	N	E	S	HOVED- STAD FISKE- REDSK	R	I	G	A	L	I
SV	N	Å	T	L	L	L	KRYD- DER	S	E	N	E	P
BOK- STAV	DRUKK	R	L	L	L	Y	AND MINNE- RAL	T	O	N	E	FEIL
BY	K	S	I	L	L	AND KONJ	J	E	L	S	A	L
P	A	V	I	A	K	A	T	A	L	O	G	Y
IDIOT	F	E	L	I	S	T	E	D	I	G	O	T
ÅSTYL	F	R	I	S	T	E	R	E	D	I	G	E
REDSK	H	E	K	L	E	UT- FORME	E	D	I	G	O	E

Løsning Sudoku (fra side 50)

Middelen

Vanskelig

6	3	4	5	8	9	2	7	1
7	5	9	1	2	4	8	3	6
2	1	8	6	3	7	9	5	4
5	9	3	8	7	6	4	1	2
1	6	2	3	4	5	7	9	8
8	4	7	9	1	2	5	6	3
3	7	5	2	6	8	1	4	9
9	8	1	4	5	3	6	2	7
4	2	6	7	9	1	3	8	5

3	8	9	2	6	5	7	1	4
2	7	5	9	4	1	6	8	3
1	4	6	8	3	7	9	5	2
6	2	4	5	1	3	8	9	7
9	3	7	6	8	2	1	4	5
8	5	1	4	7	9	3	2	6
5	9	8	7	2	6	4	3	1
7	1	2	3	9	4	5	6	8
4	6	3	1	5	8	2	7	9

Annonsørfortegnelse

Aportek 1, Helsehuset	2	Nen Produkter AS	49
Bare Bil Fredrikstad	61	Roar Kristoffersen Murefirma	6
Bertel O Steen	6	Skade og lakk AS	32
FASVO	39	Solveigs Pizza	30
Fredrikstad Kommune	52-55	Sparebank 1	57
Guttas Blomster	67	Sportmann	4
HS Arealplan	61	Storm Elektro	38
Installatøren Gruppen	27	Trykkern AS	49
Kråkerøy Rør	41	XL-bygg Knatterudfjellet	31
LPG Norge	68		

HS arealplan

Arealplanlegging og eiendomsrådgivning

www.hsarealplan.no - 41676496

**BARE BIL
FREDRIKSTAD**

Råbekksvingen 13
1617 Fredrikstad
930 61 987
roy@bare-bil.no
www.bare-bil.no

*Vi ønsker alle en
riktig god sommer
på Kråkerøy!*

Lions Hytteservice

Et tilbud til hytteeiere på

KRÅKERØY OG KJØKØY

Lions Club Kråkerøy

Sekretariat Hytteservice

Einar Øien, Svenskeberget 28

1673 Kråkerøy

Telefon mobil: 917 85 910

E-post: einar.oien@hotmail.com

Hva er Lions hytteservice

De fleste hytteeiere benytter hytta i liten grad i vinterhalvåret. Hyttene står ofte uten tilsyn i ukevis og kan være utsatt både for vær og vind. Vinduer kan stå åpne, dører kan være glemt låst eller så er det dessverre slik at det fra tid til annen blir gjort innbrudd i hyttene. Verdifulle gjenstander kan bli stjålet, eller det blir gjort skadeverkt på hytte og innbo.

Lions Club Kråkerøy har derfor gjennom sin aktivitet **”Hytteservice”** mange års erfaring i å hjelpe hytteeiere med å passe på hyttene på Kråkerøy og Kjøkøy i vinterhalvåret. Av Kråkerøys ca. 830 hytteeiere er ca. 240 allerede med på ordningen og det er gode tilbakemeldinger fra hytteeiere på jobben klubben gjør. Aktiviteten går ut på følgende:

1. Hytta inspiseres regelmessig (ca hver 2. uke) i perioden 1/10 til 15/4
2. Ved oppståtte skader, innbrudd, alvorlige lekkasjer, istykkerslåtte vinduer, etc. vil du som eier bli øyeblikkelig varslet.
3. Påførte skader vil bli forsøkt umiddelbart avhjulpet, slik at skadens omfang derved reduseres.
4. Dører og vinduer og hyttas tilstand blir kontrollert ved hver inspeksjon
5. Melding om tyveri meldes eier umiddelbart.
6. Hytteeier mottar i januar og april rapport om foretatte inspeksjoner.

Prisen for ”Hytteservice” abonnement er **kr 530,- pr. år** (2019-20) og prisen justeres på bakgrunn av generell prisstigning.

Abonnementet må jo veies mot hva det eventuelt vil koste for en hytteeier selv å ta en tur til hytta. Samtidig går inntektene fra **”Hytteservice”** uavkortet til Lions Club Kråkerøys humanitære hjelpearbeid – også på det lokale plan. Du vil derfor støtte et viktig arbeid, samtidig som du får noen til å holde øye med eiendommen din når du selv ikke er der.

Hvis du ikke er medlem, men ønsker å bli det, kan du tegne deg som medlem ved å fylle ut skjemaet på neste side og sende det til Lions Club Kråkerøy.

Til Lions Club Kråkerøy

Att: Einar Øien
Svenskeberget 28
1673 Kråkerøy
Telefon mobil: 91785910
E-post: einar.oien@hotmail.com

**Jeg tegner meg herved som abonnent på Lions ”Hytteservice”
for vinterhalvåret fra 1. oktober til 15. april.**

Faktura, for tiden på kr 530,-, for vinterhalvåret kommer på e-post
i september hvert år. Abonnementet må forhåndsbetales.
Opplysninger (til fortrolig behandling av Lions Club Kråkerøy):

Hytteeiers navn:.....

Adresse:.....

Telefon privat:..... Mobil:.....

Arbeid:..... E-post.....

Hyttas adresse (tildelt fra kommunen):.....

Beskrivelse av hytta:

.....

.....

Spesielle ting som ønskes sjekket? (f.eks. båtopplag, frakoblet sistene, etc.)

.....

..... den 20.....

Kom å ta en titt i butikkene våre!

DIKEVEIEN

Dikeveien 2

1661 Rolvsøy

dikeveien@guttasblomster.no

GRÅLUM

Bjørnstadveien 2

1621 Sarpsborg

gralum@guttasblomster

Åpningstider:

Man – Lør 10.00 – 18.00

Åpningstider:

Man – Fre 09.00 – 20.00

Lør 09.00 – 19.00

Søn 11.00 – 17.00

www.guttasblomster.no

tlf. 69 10 32 20

Vi fyller og sjekker
alle flasker mens
man venter.

Husk bytte av
regulator og slange.

Griller

Gassflasker

Støpejernsbrenner

Ovner

Building Nordstad / Moss

Kortet er personlig og må være

	Kg	Dato	Sign
1			
2			
3			
4			
5			GRATIS

BONUS KORT
Hver 5. fylling
GRATIS

LPG Fredrikstad
Dikeveien 2
1661 Rolvsøy
Mob. 901 29 618
Tlf. 406 04 277

LPG Moss
Årvollskogen 103
1529 Moss
Tlf. 406 04 277

Vi forsyner Norge med gass!

www.lpgnorge.no

 www.facebook.no/lpgkjeden